

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Účetní výkazy a jejich vypovídací schopnost pro účetní závěrku
Financial Statements and their Reporting Ability for Final Accounts

Student: Sandra Fischerová
Vedoucí bakalářské práce: prof. Ing. Viola Šebestíková, Csc.

Ostrava 2011

VŠB-Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student: **Sandra Fischerová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Specializace: 00 Účetnictví a daně
Téma: **Účetní výkazy a účetní závěrka**
Financial Statements and Final Accounts

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretické vymezení účetních výkazů a účetní závěrky
3. Postupy a proces účetní závěrky ve vybrané společnosti
4. Analýza a zhodnocení zjištěných výsledků
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

LANDA M. *Jak číst finanční výkazy*. 1. vydání. Brno: Computer Press, 2008. 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5.

PASEKOVÁ M. *Účetní výkazy v praxi*. 1. vydání. Praha: Kernberg Publishing, 2007. 212 s. ISBN 978-80-903962-6-5.

STROUHAL J. *Účetní závěrka*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 304 s. ISBN 978-80-7357-482-6.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **prof.Ing.Viola Šebestíková, CSc.**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 11.05.2011

Prohlášení

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně.“

Odevzdáno v Ostravě, dne 11.5.2011

Podpis

Poděkování

„Děkuji tímto vedoucímu bakalářské práce paní prof. Ing. Viole Šebestíkové, CSc. za odbornou pomoc při tvorbě mé práce.“

Obsah

1	Úvod	1
2	Teoretické vymezení účetních výkazů a účetní závěrky.....	2
2.1	Účetní výkazy	2
2.1.1	Obecná charakteristika.....	2
2.1.2	Výkaz rozvaha (reporting finanční pozice, balance).....	5
2.1.3	Výkaz zisku a ztráty (reporting profitability, výsledovka).....	9
2.1.4	Příloha k účetním výkazům	11
2.1.5	Výkaz cash flow/ Přehled o peněžních tocích (reporting cash flow)	12
2.1.6	Přehled o změnách vlastního kapitálu	14
2.2	Účetní závěrka §18	15
2.2.1	Právní rámec ÚZ.....	15
2.2.2	Obsah ÚZ.....	15
2.2.3	Druhy ÚZ.....	15
2.2.4	Ověřovací povinnost = audit.....	16
2.2.5	Rozsah účetní závěrky	16
3	Postupy a proces účetní závěrky ve vybrané společnosti	17
3.1	Charakteristika společnosti.....	17
3.2	Popis činností předcházejících účetní závěrce – uzávěrkové operace.....	19
3.2.1	Průběh inventarizace.....	19
3.2.2	Časové rozlišení a dohadné položky.....	24
3.2.3	Opravné položky.....	27
3.2.4	Kurzové rozdíly	28
3.2.5	Rezervy	29
3.2.6	Závěrečné operace u zásob	30
3.2.7	Uzavření účetních knih a účtů	34

3.3	Postup účetní závěrky	35
3.3.1	Sestavení a popis účetních výkazů.....	36
3.3.2	Ověření a zveřejnění ÚZ.....	37
4	Analýza a zhodnocení zjištěných výsledků	37
4.1	ANALÝZA VÝKAZU ROZVAHA	38
4.1.1	Zhodnocení AKTIV	39
4.1.2	Zhodnocení PASIV	41
4.2	ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁT	42
5	Závěr	45
	Seznam použité literatury.....	47
	Seznam zkratk	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Jednotlivé přílohy	

1 ÚVOD

Konec účetního období představuje pro všechny podnikatelské subjekty sestavení účetní závěrky. Během běžného období v dané firmě dochází pomocí účetních výkazů k zaznamenávání informací o jednotlivých hospodářských jevech. A právě účetní závěrka tyto účetní případy na konci roku shrnuje. Tudíž účetní výkazy poskytují nejpravdivější obraz o majetkové a kapitálové struktuře, o ziskovosti, finanční situaci a to zrovna v tento okamžik, tj. k rozvahovému dni, kterým končí příslušné účetní období podniku.

Moment, kdy dochází k uzavření účetního období a sestavení účetní závěrky je pro každou firmu velmi důležitý, jelikož tímto krokem podnikatel získá informace o situaci své firmy a je schopen porovnat právě ukončené účetní období s tím předchozím.

Účetní jednotky (ÚJ), které jsou uvedené v § 1 ods. 2 zákona 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění, mají povinnost v případech vymezených tímto zákonem sestavovat účetní závěrku.

Cílem mé bakalářské práce je vysvětlit podstatu vypovídací schopnosti účetních výkazů pro ÚZ, udělat si komplexní pohled na účetní uzávěrku a závěrku a aplikovat své teoretické poznatky v praxi v dané firmě. Základním typem účetní závěrky je roční účetní závěrka, které se věnuji v této práci.

Téma jsem si zvolila proto, že ve své podstatě zahrnuje celek účetnictví, jelikož sestavení účetních výkazu a vytvoření účetní závěrky je klíčovým okamžikem každého účetního období a vyžaduje znalost velkého množství informací a principů, na kterých je účetní závěrka sestavována.

2 TEORETICKÉ VYMEZENÍ ÚČETNÍCH VÝKAZŮ A ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

2.1 Účetní výkazy

2.1.1 Obecná charakteristika

Účetní výkazy jsou upraveny zákonem o účetnictví č. 563/91 Sb. v aktuálním znění, jedná se o základní zákon, který platí obecně pro všechny účetní jednotky. Od roku 2003 jsou prováděcím předpisem k zákonu o účetnictví vyhlášky Ministerstva financí, jejichž ustanovení jsou od roku 2004 rozpracována do podoby Českých účetních standardů.

Kvalitativní požadavky na účetní výkazy neboli na finanční výkaznictví:

- poskytování údajů pro potřeby finančního řízení firmy,
- poskytování pravdivých informací o finanční pozici (Financial Position),
- o výkonnosti (Performance),
- o efektivnosti podnikové činnosti,
- o změnách ve finanční pozici (Changes in Financial Position).¹

K nejdůležitějším kvalitativním charakteristikám účetních informací patří:

- **relevantnost** (důležitost) – účetní informace pomáhají uživatelům předvídat budoucnost,
- **objektivita** (nestrannost) – účetní informace musejí být průkazné a nezaujaté,
- **včasnost** – účetní informace by měly být aktuální,
- **srozumitelnost** – účetní informace by měly být jasné, logické a ne příliš komplikované,
- **srovnatelnost** – účetní operace musí být shodně měřeny, oceňovány a vykazovány.²

Finanční výkazy představují klíčový nástroj prezentace hlavních typů finančních informací o podniku. V současnosti je tvoří rozvaha, výkaz zisku a ztráty (výsledovka), přehled o peněžních tocích (výkaz cash flow) a přehled/výkaz o změnách vlastního kapitálu.

---

¹ LANDA M. *Jak číst finanční výkazy*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2008. 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5, str. 25

² PASEKOVÁ M. *Účetní výkazy v praxi*. 1. vyd. Praha: Kernberg Publishing, 2007. 212 s. ISBN 978-80-903962-6-5, str. 8

Pan Strouhal ve své knize Účetní závěrka tvrdí, že výkazy, ať již sestavené na roční nebo i kratší časové bázi, jsou velmi důležité pro potenciální investory, ale i stávající drobnější vlastníky. Ti, stejně jako ostatní externí uživatelé, nemají přístup k detailnějším informacím ohledně hospodaření jednotky, a ÚZ tak pro ně představuje soubor hodnotných informací pro rozhodování.³ A já s tímto výrokem naprosto souhlasím.

Společné principy pro sestavování výkazů:

- sestavují se v peněžních jednotkách české měny, tj. v Kč,
- jednotlivé položky se vykazují v celých tisících Kč,
- v rozvaze se výše položek aktiv za minulé období uvádí v účetní hodnotě (netto), tj. hodnota snížená o opravné položky a oprávky
- položky v nulové výši za minulé i běžné období se neuvádějí (jsou nevyplněné nebo je uvedena nulová výše),
- položky se označují kombinací velkých písmen latinské abecedy (A, B, C), římských číslic (I, II, III) a arabských číslic (1,2,3) a názvem položky,
- výpočtové položky ve VZZ se označují znaménky „+“ a „*“,
- jednotlivé položky se uvádějí odděleně a ve stanoveném pořadí,
- podrobnější členění těchto položek lze provést za podmínky, že zůstane zachováno stanovené uspořádání (položky lze členit na podložky),
- účetní jednotky, které sestavují ÚZ ve zjednodušeném znění, mají i zjednodušený rozsah přílohy, který vyhláška vymezuje.

Propojení účetních výkazů:

- v rozvaze položka „Výsledek hospodaření běžného období“ musí souhlasit s položkou „Výsledek hospodaření za účetní období“ ve výkazu zisku a ztráty,
- ve výkazu cash flow v položce „Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období“ musí souhlasit s položkou ve výkazu rozvaha „Finanční majetek“,

---

³ STROUHAL J. *Účetní závěrka*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 304 s. ISBN 978-80-7357-482-6, str. 180

- v přehledu o změnách vlastního kapitálu položka „Zisk/ztráta za účetní období“ musí souhlasit s položkou „Vlastní kapitál“ v rozvaze.⁴

Tomuto propojení se říká „kontrolní vazby“.

Pokud nejsou splněny tyto kontrolní vazby, uvedené výkazy obsahují některou z těchto chyb:

- ve výkazu není nastaven některý účet, přestože se na něj v účetnictví účtuje. Znamená to že, stav tohoto účtu není do výkazu zahrnut. To se stává například tehdy, pokud se v účetnictví začne používat nový účet a ten není nadefinován ve výkazu,
- účet je ve výkazu nastaven na více řádcích, tzn. je ve výkazu zahrnut duplicitně (např. do krátkodobých i dlouhodobých pohledávek),
- u některého účtu je nastaveno chybně znaménko,
- občas nesedí pouze o jednotky tisíců Kč, to je zpravidla způsobeno sčítáním údajů zaokrouhlených na tisíce.⁵

Obsah a rozsah výkazů ve vztahu k úrovním podniků:

Rozsah vedení účetnictví má vliv i na obsah a rozsah sestavování finančních výkazů (resp. účetní závěrky a souvisejících dokumentů), které lze následně použít jako vstup do finanční analýzy a do oblasti finančního řízení a plánování jednotlivých skupin podniků.

Z praktického hlediska je zde nutné rozlišovat dvě základní skupiny výkazů:

- *výkazy sestavené na bázi akruálního- podvojného účetnictví*
Vzniká zisk nebo ztráta jako rozdíl mezi výnosy a náklady, a to bez ohledu na to, zda tyto výnosy nebo náklady byly uhrazeny ve formě PP nebo výdajů. Rysem podvojně účetní soustavy je skutečnost, že účetní operace výnosová nebo nákladová se v účetních výkazech projeví bez ohledu na to, zda s jejím vznikem došlo rovněž i

---

⁴ PASEKOVÁ M. *Účetní výkazy v praxi*. 1. vyd. Praha: Kernberg Publishing, 2007. 212 s. ISBN 978-80-903962-6-5, str. 41, 10-11, 39

⁵ BULLA, M. *Sestavování rozvahy a výkazu zisku a ztráty*. Účetnictví v praxi. 2/2007. s. 7-12. Praha: ASPI Publishing, 2007. ISSN 1211-7307

k pohybu peněžních prostředků. Výkazy tvoří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a dále příloha, případně i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách VK.

➤ *výkazy sestavené na bázi peněžních toků (jednoduché účetnictví/daňová evidence)*

Daná operace ve výkazech projeví až v okamžiku skutečného pohybu peněžních prostředků. Výkazy sestavené na této bázi tvoří přehled o příjmech a výdajích a dále přehled o majetku a závazcích.⁶

2.1.2 Výkaz rozvaha (reporting finanční pozice, bilance)

„Dvakrát měř a jednou řež“ je české přísloví, které nám naznačuje, abychom věci řešili s rozvahou.“⁷

Myšlenka uvedená v knize paní Marie Pasekové, je taková, že rozvaha je sumarizací všech transakcí podniku zaznamenaných v jeho účetnictví (ostatní výkazy jsou pouze rozvedením jedné rozvahové položky).⁸

Rozvaha je účetní výkaz, který udává přehled o finanční struktuře majetku firmy a zdrojů jeho krytí. Základními stavebními prvky je tedy majetek (aktiva) a zdroje (pasiva). Sestavuje se obvykle při účetní závěrce – ať už řádné, nebo mimořádné.

Výkazy včetně rozvahy se vyplňují v tis. Kč v rozdělení na:

- sledované období (aktuální),
- minulé období (ke srovnání).

Během života podniku se velikost položek v rozvaze stále mění, ale musí být zachován bilanční princip (aktiva = pasiva), což znamená, že se změna nikdy nemůže odrazit pouze v jedné položce.⁹

---

⁶ LANDA M. *Jak číst finanční výkazy*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2008. 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5, str. 5

⁷ SCHOLLEOVÁ H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Praha: Grada Publishing, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9, str. 15

⁸ PASEKOVÁ M. *Účetní výkazy v praxi*. 1. vyd. Praha: Kernberg Publishing, 2007. 212 s. ISBN 978-80-903962-6-5, str. 26

⁹ SCHOLLEOVÁ H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Praha: Grada Publishing, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9, str. 19

Horizontální a vertikální členění rozvahy:

Horizontální

- třídění aktiv podle likvidnosti – tj. míry rychlosti přeměny daného typu majetku na hotové peníze (zpravidla nejobtížněji je zpeněžitelný DM, naopak u oběžného majetku se předpokládá jeho rychlá likvidnost),
- třídění pasiv podle původu kapitálu (zdrojů) a u cizích zdrojů je rovněž hledisko časové (dlouhodobé a krátkodobé závazky).

Vertikální

Při sestavování rozvahy je nutné vzít i požadavek na uvádění pořizovací hodnoty (či jiného ocenění) aktiv, dále hodnot snižujících toto ocenění (oprávky, opravné položky) a jejich rozdíl.¹⁰

Aktivní položky v rozvaze se za sledované období člení na:

- **brutto stav** – hodnota majetku ve vstupní ceně (v pořizovací ceně),
- **korekce** – snižuje hodnotu majetku, jedná se o oprávky 08, 07 a opravné položky 09, 19., které jako pasiva uvádíme se znaménkem minus,
- **netto stav** – hodnota majetku snížena o korekci.

AKTIVA (majetek, assets)

= aby majetek mohl být kvalifikován jako aktivum, musí splňovat tyto charakteristiky:

- musí poskytovat očekávatelný budoucí ekonomický užitek,
- schopnost firmy tento užitek přijmout a jiným k němu zamezit přístup,
- okolnost, která podniku zajišťuje právo na užitek, se již udála.¹¹

---

¹⁰ LANDA M. *Jak číst finanční výkazy*. 1. vydání. Brno: Computer Press, 2008. 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5, str. 34

¹¹ LANDA M. *Jak číst finanční výkazy*. 1. vydání. Brno: Computer Press, 2008. 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5, str. 30

Aktivum je vložený prostředek do podnikání, který je výsledkem minulých událostí, podnik ho ovládá a je očekáván budoucí prospěch z jeho držby.¹²

A. **pohledávky za upsaný základní kapitál, účet 353**

Vykazují se za upisovatele v obchodní společnosti a družstvu z povinnosti splatit vklad do ZK a upsané nesplacené akcie. Zůstatek tohoto účtu vyjadřuje upsané a dosud nesplacené akcie nebo podíly (majetkové účasti).

B. **dlouhodobá aktiva/dlouhodobý majetek**

Doba použitelnosti je delší než jeden rok.

DNM – nehmotná povaha (licence, software, know how)

- *zřizovací výdaje* – jedná se o náklady spojené se založením nové ÚJ do okamžiku jejího vzniku (např. soudní a notářské poplatky, náklady na pracovní cesty, mzdy a odměny za zprostředkování, nájemné apod.)
- *nehmotné výsledky výzkumu a vývoje* - receptury, projekty, technologické postupy
- *software* – programové vybavení
- *ocenitelná práva* – licence, výrobně-technické poznatky (know-how)
- *goodwill* – jedná se o kladný nebo záporný rozdíl mezi oceněním podniku nebo jeho části ve smyslu obchodního zákoníku (na základě znaleckého ocenění), nabytého koupí, vkladem

DHM – fyzický majetek, kterého se můžeme dotýkat a vidět jej

- *pozemky*
- *stavby* – budovy, důlní stavby
- *samostatné movité věci a soubory movitých věcí* – předměty z drahých kovů
- *pěstitelské celky trvalých porostů* – patří zde vinice, chmelnice, ovocné sady, stromy, keře
- *základní stádo a tažná zvířata* – patří zde bez ohledu na výši ocenění plemenná zvířata kategorie skotu, koní (dostihové, osly, muly, mezky), prasat, ovcí, koz

---

¹² STROUHAL J. *Účetní závěrka*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 304 s. ISBN 978-80-7357-482-6, str. 120

DFM – majetek určený k dlouhodobému užívání finanční povahy, podíly v ovládaných a řízených osobách - tj. cenné papíry nebo podíly s více než 50 % podílem na podnikání jiné ÚJ.

C. oběžná aktiva

Jsou určeny k okamžité spotřebě či ke spotřebě po určitém skladování (zásoby).

ZÁSoby – meziprodukt či finální produkt produkčního cyklu určený k jednorázové spotřebě (materiál, nedokončená výroba, polotovar, výrobek, zvířata, zboží).

POHLEDÁVKY - představují nárok na zaplacení částky dosud neuhrazených faktur

KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK – krátkodobé investice a peněžní prostředky v pokladně či na účtech u peněžních ústavů (peníze, účty v bankách, cenné papíry a podíly)

D. ostatní aktiva

Patří zde časové rozlišení N a V = důležitý nástroj pro realizaci účetních zásad a vykázání věrného a poctivého obrazu o předmětu účetnictví v rámci účetní závěrky (příjmy, komplexní náklady, náklady příštích období).

➤ **PASIVA (kapitálové zdroje)**

A. **vlastní kapitál** (equity) neboli čistá aktiva (net assets) – vlastní zdroj financování tvořený externími (vklady vlastníků, státu apod.) a interními (HV).

B. **cizí kapitál**

➤ *závazky* (dluhy, liabilities) - vůči zaměstnancům, institucím sociálního zabezpečení, z úvěrů a půjček, ostatní závazky.

➤ *rezervy*

C. **ostatní pasiva** - časové rozlišení N a V (výdaje a výnosy příštích období).

Rozvahu představujeme schematicky ve formě horizontální tabulky, kde na levé straně vykazujeme aktiva a na pravé straně pasiva.

2.1.3 Výkaz zisku a ztráty (reporting profitability, výsledovka)

Jedná se o přehledně uspořádané informace o nákladech, výnosech a HV podniku v předepsaném členění (stupňovité uspořádání). Sleduje a zachycuje výsledky hospodaření podniku v peněžních jednotkách. Podrobně rozvádí jedinou rozvahovou položku – zisk/ztrátu za běžný rok.

Podává informaci o finanční výkonnosti účetní jednotky. Výkaz je sestavován vertikálně, což umožňuje vyčíslit:

- provozní HV,
- finanční HV,
- výsledek hospodaření za běžnou činnost (provozní + finanční – daň z příjmů),
- mimořádný výsledek hospodaření po zdanění,
- výsledek hospodaření za běžné účetní období (jedná se o kumulaci výsledku hospodaření za běžnou činnost po zdanění a mimořádného výsledku hospodaření po zdanění).¹³

Vypovídá o ziskovosti podniku za určité časové období. V účetnictví měříme ziskovost za určitou dobu (měsíc, čtvrtletí, rok), a to že porovnáme vyprodukované výnosy za použití určitých nákladů. Obsahuje tokové veličiny - sledují se zde N a V za určité období, proto je nutné znát začátek a konec období (nejčastěji to je kalendářní rok).

Základní stavební prvky jsou výnosy a náklady:

- **VÝNOSY** – peněžní vyjádření HV podniku – nezáleží na tom, zda se provedla peněžní transakce (zda bylo za výrobek či službu skutečně zapláceno) Výnosy představují zvýšení ekonomického prospěchu (zvýšení A, snížení závazků) Výnos je spojen s přírůstkem peněz či jiného nepeněžního aktiva a se snížením či zánikem závazku (to je ale výjimečné),
- **NÁKLADY**- peněžní vyjádření spotřeby podniku Náklady představuje snížení ekonomického prospěchu (snížení- úbytek, spotřeby aktiv, zvýšení závazků). Náklad je spojen, s úbytkem peněz se vznikem závazku a s úbytkem nepeněžního aktiva.

---

¹³ STROUHAL J. *Účetní závěrka*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 304 s. ISBN 978-80-7357-482-6, str. 122

Úkolem výsledovky:

Nahlédnout do struktury výsledku hospodaření a zjistit, které náklady a výnosy ovlivnily zisk/ztrátu (rozdíl mezi výnosy a náklady, které zahrnují i daň ze zisku).

Uspořádání výsledovky:

Výkaz je uspořádán ve vertikální = stupňovité formě a obsahuje náklady podle druhů a podle účelu a výnosy podle zdrojů.

Od 1. ledna 2003 je možné sestavovat VZZ dvojí formou v závislosti na typu sledování výnosů a nákladů a to podle:

- **druhového třídění výnosů a nákladů (podle původu N, tj. co bylo spotřebováno)**

V dosavadní praxi finančního účetnictví bylo považováno za prioritní. Odpovídá peněžně vyjádřené struktuře primárních ekonomických zdrojů, vstupujících do hospodářské činnosti podniku. V tomto členění se nesleduje účel vynaložení nákladů. Hlavním významem je to, že je východiskem regulace kvantitativních proporcí mezi potřebou určité struktury a výší zdrojů a jejich pohotovou dispozicí. Příkladem jsou tyto náklady: náklady odpovídající bezprostřední peněžní úhradě (úroky, pojistné), náklady odpovídající opotřebení dlouhodobého majetku (odpisy), náklady odpovídající vynaložené živé práci (mzdy, sociální náklady, ostatní osobní náklady), náklady odpovídající spotřebě hmotných prostředků (spotřeba materiálu, energie), a náklady odpovídající spotřebě a použití prací a služeb externích subjektů (dopravné, externí opravy a udržování). Je třeba si ověřit věcnou shodu nákladů období s výnosy. Této shody lze docílit buď úpravou nákladů, nebo úpravou výnosů, přičemž v ČR se používá úprava výnosů.

- **účelové třídění (dle toho, na co byly náklady vynaloženy)**

Sleduje vztah nákladů k vlastní příčině jejich vzniku. Porovnávají se výnosy a náklady, které se týkají realizovaných výkonů (pořízení zboží). Uplatňuje se zde členění na náklady jednicové a režijní. Příkladem jsou tyto náklady: náklady prodeje, odbytové náklady,

správním režie. Pokud se účetní jednotka rozhodne sestavovat VZZ v tomto účelovém členění, je povinna v příloze zveřejnit i členění nákladů podle druhu.¹⁴

VZZ sestavovaný v účelovém členění se liší od VZZ sestavovaném v druhovém členění pouze v rámci položek provozního výsledku hospodaření. U dalších dvou výsledků hospodaření – finanční a mimořádný – je struktura obdobná.¹⁵

Výsledek VZZ

Výsledek hospodaření za účetní období (čistý zisk – EAT) se objeví v koncové rozvaze jako součást vlastního kapitálu.

Rozvaha a výsledovka jsou zobrazením dvou základních stránek stejného ekonomického jevu:

- stav A a P,
- výsledky dosažené použitím A a P.

2.1.4 Příloha k účetním výkazům

Příloha je třetí povinná součást k účetní závěrce. Úkolem je poskytnout, komentovat, rozvést, podrobněji vysvětlit a přiblížit informace obsažené v účetních výkazech, které jsou podstatné pro posouzení ekonomické situace podniku.

Povinný obsah přílohy je k nalezení v §39 vyhlášky č. 50/2002 Sb. Příloha obsahuje doplňující údaje. Hodnotové údaje jsou vykázány v celých tisících Kč, pokud není uvedeno jinak. Údaje vycházejí z účetních písemností účetní jednotky (účetní doklady, účetní knihy).

Příloha je zpracována za účetní období počínající dnem 1. ledna 200X a končící dnem 31. prosince 200X.

---

¹⁴ PASEKOVÁ M. *Účetní výkazy v praxi*. 1. vyd. Praha: Kernberg Publishing, 2007. 212 s. ISBN 978-80-903962-6-5, str. 32
LANDA M. *Jak číst finanční výkazy*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2008. 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5, str. 39
STROUHAL J. *Účetní závěrka*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 304 s. ISBN 978-80-7357-482-6, str. 122

¹⁵ KOSINOVÁ, R. *Účetní závěrka pro podnikatele za účetní období 2006*. Účetnictví v praxi. 1/2007, s. 32-37. Praha: ASPI Publishing, 2007. ISSN 1211-7307

Obsahem jsou:

- *obecné údaje o firmě /informace o ÚJ, která sestavuje ÚZ (datum vzniku ÚJ, eventuálně datum zahájení činnosti, popis organizační struktury ÚJ, údaje o FO a PO, které mají vliv na ÚJ, jména a příjmení členů statutárních a dozorčích orgánů k rozvahovému dni, osobní náklady a stavy pracovníků, údaje o půjčkách, úvěrech, informace o účetních metodách a zásadách),*
- *další informace (průměrný přepočtený počet, informace o uzavření ovládacích smluv či smluv o převodech zisku a zveřejnění informace, jaké povinnosti z toho vyplývají).¹⁶*

Součástí přílohy může být výkaz cash flow nebo přehled o změnách VK, jejichž vyhotovení je ponecháno na rozhodnutí podniku.

2.1.5 Výkaz cash flow/ Přehled o peněžních tocích (reporting cash flow)

Poskytuje přesnější informace o dané položce rozvahy a informace o schopnosti ÚJ generovat peníze, peněžní ekvivalenty a o potřebách ÚJ. Vypovídá o přírůstcích a úbytcích peněžních prostředků, které do podniku přicházejí a odcházejí. Zobrazením jsou PP (peníze v hotovosti, na účtu, ceniny, přečerpání běžného účtu) a peněžní ekvivalenty (krátkodobý likvidní finanční majetek, který je lehce směnitelný, jedná se o dlouhodobé peněžní úložky s nejvýše tříměsíční výpovědní lhůtou a likvidní cenné papíry k obchodování na veřejném trhu) Podstatou sledování ve výkazu o peněžních tocích není hospodářský výsledek (zisk nebo ztráta), nýbrž změna stavů PP. Podrobnosti k sestavení přehledu o peněžních tocích jsou uvedeny v Českém účetním standardu č. 023 – Přehled o peněžních tocích. Obsahuje tokové veličiny (za určité období) a to příjmy a výdaje.

PŘÍJMY- jsou to reálné peníze, které přicházejí do podniku nezávisle na původu (nemusí se jednat o HV).

VÝDAJE – jsou to reálné peníze, které z podniku odcházejí a nemusí zároveň docházet ke spotřebě výrobních faktorů (úbytek PP v pokladně, na běžném účtě).¹⁷

---

¹⁶ STROUHAL J. *Účetní závěrka*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 304 s. ISBN 978-80-7357-482-6, str. 124

¹⁷ SCHOLLEOVÁ H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Praha: Grada Publishing, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9, str. 30

Účelem cash flow je podat přehled o:

- finančních a investičních *procesech* v daném účetním období v jejich vzájemné souvislosti,
- finanční *situaci* podniku, tj. o změnách situace se zaměřením na likviditu a solventnost a jich vývoj v účetním období,
- finančních *zdrojích* z vlastní činnosti a cizích zdrojů ve vztahu k jednotlivým formám jejich užití,
- *změně* PP a peněžních ekvivalentů.¹⁸

Informace o hotovostním toku získáme z:/Vzhledem k obsahu se v přehledu uvádějí peněžní toky z:

- **provozní činnosti** = základní výdělečná činnosti ÚJ (příjmy z prodeje vlastních výrobků, zboží a služeb včetně přijatých záloh od odběratelů, výdaje na pořízení zboží atd.). Je nutné upozornit, že vymezení provozní činnosti pro účely CF není plně totožné s vymezením provozní činnosti u výsledovky,
- **investičních činností** = peněžní toky z investiční činnosti je možno členit do těchto tří základních skupin příjmů a výdajů (výdaje spojené s pořízením dlouhodobého investičního majetku/vyplacené úroky na pořízení dlouhodobé majetku, příjmy z prodeje DM, půjčky, úvěry a výpomoci),
- **finančních činností** = činnost, která má za následek změny ve velikosti a složení VK a závazků (příjmy a výdaje týkajících úvěrů a půjček, akcií, dluhopisů).

Paní Paseková a pan Landa se ve svých knihách shodli na tom, že informace pro sestavení výkazu CF se berou z rozvahy a také i z výsledovky, v některých případech je však nutné čerpat ze syntetických a někdy i z analytických účtů hlavní knihy. V každém případě je správné sestavení výkazu dost náročné a vyžaduje správné účtování v průběhu

---

¹⁸ RYNEŠ, P. *Cash flow v účetní závěrce*. 3. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 192 s. ISBN 978-80-7263-490-3. str. 23

účetního období. Pro uživatele účetních informací je důležitým zdrojem informací o finančním hospodaření ÚJ.¹⁹

Proč sestavujeme CF?

Hospodářský výsledek zjistíme z rozvahy, ale není jen důležitá informace o konečném stavu peněz, ale i dílčí informace – zdroje x kam se peníze ztrácí, přičemž podnikatel může zjistit rezervy v řízení (platební morálka odběratelů, možnosti v lepším řízení zásob apod.).²⁰

Výsledek výkazu cash flow se objeví v koncové rozvaze jako přírůstek v položce peníze.

2.1.6 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Úkolem tohoto výkazu je vypovídat o vlastním kapitálu a jeho změnách za určité období, tzn. o zvýšení nebo snížení jednotlivých složek VK mezi dvěma rozvahovými dny. Informace jsou velmi důležité pro externí uživatele účetních výkazů, protože mohou odkrýt podnikem provedené transakce, které by uživatelům zůstaly skryty a které mohou být velmi důležité pro jejich rozhodování vycházející z hodnocení finanční situace podniku.

Do celkové změny vlastního kapitálu se promítají:

- změny vyplývající z operací s vlastníky (vklady do základního kapitálu, výběry formou dividend či podílů na zisku,
- změny vyplývající z operací ovlivňující položky vlastního kapitálu (**přímo** - přijaté dary, **nepřímo** – prostřednictvím výsledovky).²¹

---

¹⁹ PASEKOVÁ M. *Účetní výkazy v praxi*. 1. vyd. Praha: Kernberg Publishing, 2007. 212 s. ISBN 978-80-903962-6-5, str. 36

LANDA M. *Jak číst finanční výkazy*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2008. 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5, str. 43

²⁰ SCHOLLEOVÁ H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Praha: Grada Publishing, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9, str. 32-33

²¹ PASEKOVÁ M. *Účetní výkazy v praxi*. 1. vyd. Praha: Kernberg Publishing, 2007. 212 s. ISBN 978-80-903962-6-5, str. 37

2.2 Účetní závěrka §18

Účetní jednotky ji sestavují v případech, které jsou stanovené zákonem. Vychází z účetní uzávěrky za běžné období a navazuje na ni. Spočívá ve vyhotovení výkazů, které tvoří nedílný celek.

2.2.1 Právní rámeček ÚZ

V ČR je dán zejména:

- Zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění (zejména část třetí - §18 až 23a),
- Vyhláškou č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví,
- Českými účetními standardy pro podnikatele,
- Zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění,
- Zákonem č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, v platném znění.

2.2.2 Obsah ÚZ

Účetní závěrka musí obsahovat:

- jméno a příjmení, obchodní firmu nebo název ÚJ, sídlo ÚJ a místo podnikání,
- identifikační číslo, bylo-li ÚJ přiděleno; právní formu,
- předmět podnikání nebo jiné činnosti, popř. účel, pro který byla zřízena,
- rozvahový den či jiný okamžik, k němuž se ÚZ sestavujeme; okamžik sestavení ÚZ,
- podpisový záznam statutárního orgánu ÚJ.²²

2.2.3 Druhy ÚZ

- *řádná* – neboli roční ÚZ, sestavuje se jednou ročně k poslednímu dni (k rozvahovému dni – den, z něhož se přejímají konečné stavy do ÚZ) účetního období (kalendářní rok

---

²² STROUHAL J. *Účetní závěrka*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 304 s. ISBN 978-80-7357-482-6, str. 10

– k 31.12 či hospodářský rok – takové účetní období začínající prvním dnem jiného měsíce než je leden). V případě, že chce ÚJ aplikovat hospodářský rok, musí o tomto informovat místně příslušného správce daně.

- *mimořádná* – sestavuje se kdykoliv v průběhu roku v mimořádných situacích př. ke dni likvidace, konkurzu atd.
- *mezitímní* – sestavuje se v průběhu účetního období, aniž by se uzavřeli účetní knihy, a to při změně právní formy, při změně společnosti (fúze, rozdělení, převod jmění na společníka).

2.2.4 Ověřovací povinnost = audit

Dle § 20 zákona o účetnictví účetní závěrku musí mít ověřenou auditorem (nezávislou osobou) a údaje z ní zveřejňovat v obchodním věstníku tyto osoby:

- **A.s.** - pokud splnily alespoň jednu z podmínek,
- **ostatní obchodní společnosti** – v.o.s, s.r. o, k.s.,družstva, FO, které splnily alespoň dvě z daných podmínek (výše A - brutto stav překročil 40 mil. Kč, obrat překročil 80 mil. Kč, průměrný přepočtený stav zaměstnanců za účetní období činí více jak 50).

2.2.5 Rozsah účetní závěrky

- **ÚZ v plném rozsahu** – sestavují ji firmy, které musí mít závěrku ověřenou auditorem.
- **ÚZ ve zkráceném rozsahu** – sestavují ji firmy bez ověření auditorem.

Tab. 2. 1 Schéma obsahu plné a zjednodušené účetní závěrky²³

Účetní závěrka v plném rozsahu rozvaha zahrnuje všechny položky ve vazbě na syntetické účty	Účetní závěrka ve zjednodušeném rozsahu rozvaha zahrnuje pouze položky ve vazbě na účtové skupiny (označené velkými písmeny latinské abecedy a římskými číslicemi)
Výkaz zisku a ztráty zahrnuje všechny položky ve vazbě na syntetické účty	Výkaz zisku a ztráty zahrnuje sloučené položky ve vazbě na účtové skupiny (pouze položky označené velkými písmeny latinské abecedy a římskými číslicemi)
Přehled o peněžních tocích – nepovinný, ale požadovaný	Nepovinný a obvykle nepožadovaný
Přehled o změnách vlastního kapitálu – nepovinný, ale požadovaný	Nepovinný a obvykle nepožadovaný
Příloha – plný rozsah	Příloha – zkrácený rozsah

3 POSTUPY A PROCES ÚČETNÍ ZÁVĚRKY VE VYBRANÉ SPOLEČNOSTI

3.1 Charakteristika společnosti

Firma (FO), na kterou aplikuji praktickou část mé bakalářské práce, si nepřála být medializována, tak proto ji budu nazývat společnost neboli firma GHI.

Firma GHI byla založena v roce 1995 manželskou dvojicí (manžel- poplatník, manželka spolupracující osoba) jako ryze česká firma. První skladovací prostory měly kapacitu asi 10 palet s jedním zaměstnancem, 4 druhy zboží a jediným mrazícím autem.

V roce 1996 se přestěhovali do nájemních prostor ve Frýdku-Místku, kde postupně vybudovali skladovací prostory asi na 100 palet a čtyři rozvozová auta. Sortiment rozšířili

---

²³ MÜLLEROVÁ, L., VANČUROVÁ, A. *Daně v účetnictví podnikatelů*. Praha: ASPI, 2006, ISBN 80-7357-163-3, str. 28

přes 300 položek, 6 zaměstnanců a 3 obchodní zástupce. V roce 2006 zahájili stavbu vlastních mrazíren v obci poblíž Frýdku-Místku. Do hotových prostor se přestěhovali v březnu 2007. V současné době disponují skladovací kapacitou 450 palet mraženého zboží v 5 mrazírenských komorách a 40 paletami na chlazené zboží. Sortiment rozšířili o zmrzliny, mražené dezerty a chlazené maso. K dnešnímu dni mají asi 600 položek. Nové mrazírny splňují veškeré přísné normy Evropské unie. Zaměstnávají 9 zaměstnanců a disponují 6 mrazírenskými auty. Otevřeli vlastní prodejnu v prostorách jejich haly, kde si lidé mohou zakoupit veškerý sortiment mražených i chlazených výrobků, včetně širokého výběru nanuků, zmrzlin a zmrzlinových dezertů.

Zabývají se distribucí mražených potravin a velkoobchodem, nabízí rybí, zvěřinové, krůtí, kuřecí, hovězí, vepřové mražené a chlazené maso, vepřové droby, drůbež celou a dělenou, krůtí speciality (steaky, řízky, rolky, vykostěné stehno) ryby mořské i sladkovodní, pangasius, uzeniny a sýry, vakuovanou šunku, zmrzlinové dezerty a nanuky Menorquina, Adria Gold, Algida, Semifréda, Koral, Anita, Pinko, Frost, dorty, mražené polotovary, výrobky z brambor, hotové jídla, jednodruhovou i přílohovou mraženou zeleninu, hranolky, oleje (1l a 5l).

Předmětem činnosti této firmy je tedy velkoobchod, prodej, distribuce mrazírenského zboží. Firma účtuje o zásobách způsobem B, jelikož má externí sklady a je měsíčním plátcem DPH. Účetní jednotka je povinna vést podvojný účetnictví.

Vnitropodnikovou směrnici a účtový rozvrh sestavuje jejich externí účetní dle potřeb firmy. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok a daňové přiznání se podává do 31.3. Firma nespĺňuje podmínku § 20 Zákona o účetnictví, tím že nedosahuje dvou ze tří stanovených kritérií tohoto paragrafu, tudíž účetní závěrka nepodléhá auditu (poté podrobněji objasním v kapitole 3.3.2 Ověření a zveřejnění ÚZ). Firma GHI má podíl v účetní jednotce ARES (28485840) a to ve výši 200 000 Kč.

Ve své bakalářské práci jsem použila údaje o společnosti, které mi sama poskytla. Jednalo se tedy o celé jejich účetnictví a já jsem na jeho základě prošla celistvým procesem uzávěrkových a závěrkových prací. Společnost sestavuje účetní závěrku podle českých účetních předpisů k 31. 12. 2009. Analyzovaným rokem je tedy rok 2009.

3.2 Popis činností předcházejících účetní závěrce – uzávěrkové operace

Účtování během celého roku probíhá pomocí účetního softwaru POHODA. Než účty uzavřu, musím provést:

- **Přípravné práce**

1. *Inventarizace*
2. *Doučtování tzv. uzávěrkových (závěrečných) operací* týkajících se zásob, časového rozlišení, rezerv, dohadných účtů, opravných položek, kurzů, odpisů pohledávek, splatné či odložené daně z příjmů (s tím je spojeno sestavení daňového přiznání)

Smyslem uzávěrkových operací je zabezpečení věcné správnosti a úplnosti údajů v účetnictví, a to tak, aby závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Nápomocny v této souvislosti jsou a zároveň působí jako regulační nástroj ČUS, které v rámci 22 standardů naznačují postupy účtování v rámci účetních skupin směrné účetní osnovy stanovené VPU.²⁴

- **Účetní uzávěrku**

1. *Zjistím HV*
2. *Upravím HV na ZD, vypočtu a doučtuji daň z příjmů FO*
3. *Sestavím uzávěrkové účty 710 a 702*

Účetní uzávěrka je proces, který v sobě kondenzuje zaúčtování inventarizačních rozdílů, jakož i změny v ocenění majetku a závazků (snížení hodnoty aktiv a závazků, přecenění na reálnou hodnotu, ocenění podílů na základě ekvivalenční metody)

3.2.1 Průběh inventarizace

Inventarizace je upravena zákonem o účetnictví 563/1991 Sb. a má za úkol zajistit, aby účetní stav majetku a závazků odpovídal stavu skutečnému a následně opravit stav

---

²⁴ STROUHAL, J. *MERITUM TÉMA Účetní závěrka 2008*. Praha: ASPI, 2008. 360 s. ISBN 978-80-7357-385-0, str. 14

zjištěný v účetnictví (tj. věcně i účetně vypořádat se s případnými rozdíly mezi skutečným a účetním stavem).

Postup:

1. **Inventura** – zjištění skutečného stavu

- fyzická – to co jde měřit, vážit (hotovost, ceniny, materiál),
- dokladová – u nehmotných služeb (pohledávky, závazky, rezervy).

Při provádění inventury se vyhotovuje inventurní soupis (podle míst uložení, odpovědných osob), do kterého se zapisuje zjištěný skutečný stav a ve kterém musí být uvedeno přesné označení, množství, cena.

2. **Porovnání skutečného stavu se stavem účetním = INVENTARIZACE**

Výsledkem inventarizace může být:

- SK < ÚČ **MANKO** nebo SK > ÚČ **PŘEBYTEK**

Tab. 3. 1. Způsoby účtování výsledků inventarizace

Položka	Účetní případ	Způsob A	Způsob B
ZÁSoby Manko	Materiálu do normy přirozených úbytků	501/112	Neúčtujeme
	Materiálu nad normu PÚ	549/112	549/501
	Zboží do normy PÚ	504/132	Neúčtujeme
	Zboží nad normu PÚ	549/132	549/504
ZÁSoby Přebytek	Materiálu	112/648	501/648
	Zboží	132/648	504/648
KFM – Manko	Pokladna	569/211	
	Ceniny	569/213	
KFM – Přebytek	Pokladna	211/668	
	Ceniny	213/668	
DM – vyřazení v důsledku	a) 1/2 ročního odpisu	551/082	
	b) odpis ZC	549/082	

manka/škody	= PC-oprávky–a)		
	c)vyřazení v PC	082/022	

Pramen: vlastní zpracování

Pozn.: norma přirozených úbytků znamená, že dochází k samovolné spotřebě, kterou my nemůžeme ovlivnit (ředidla se vypařují, ovoce podléhá zkáze, dřevo vysychá, mouka se rozprašuje).

Inventarizace je prováděna inventarizační komisí k okamžiku sestavení ÚZ (řádné a mimořádné). Řádná ÚZ se provádí minimálně jednou ročně, tudíž i inventarizace se provádí jednou ročně. Provedení inventarizace je ÚJ povinná prokázat po dobu 5let po jejím provedení.²⁵

Slouží pro vnitřní kontrolu účetního systému, kontrolu hospodaření se státním majetkem, kontrolu finančních orgánů, rozhodování bank apod.

3. Zjištění a zaúčtování případných inventarizačních rozdílů, předepsání manka zodpovědným osobám k náhradě

- Předpis manka skladníkovi 335/648
- Předpis manka pokladníkovi 335/668

Ve firmě GHI jsem provedla spolu se zaměstnanci firmy inventuru všech účtů a inventarizaci, kde inventarizačním rozdílem bylo bez rozdílu.

- **DM** – skutečný stav má firma GHI uvedený ve svém přehledu dlouhodobého majetku podle skupin. Patří zde např. Automobil RENAULT, AVIA, HODNA, TOYOTA RAV4, FORD TRANZIT 350, MERCEDES, chladicí zařízení, počítač, elektrický vozík EJC, chladicí jednotka ZEPHYR-CARIE, průmyslová televize, zapuštěná váha 1500 kg, mycí stroj MC – BC-DE55F02, chladicí agregát THERMO KING, klimatizace Fujitsu. Inventurní soupis souhlasí s účetním stavem v částce 15 233 405,45 Kč.
- **Pokladny** – daná firma má v pokladně 1 měnu a to českou. Byla vykonána inventura fyzickým přepočítáním a do inventurního soupisu se zapsali bankovky a mince, které

²⁵ Zákony I/2010, Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. PORADCE. 2010, s. 311-329. Český Těšín: PORADCE, ISSN 1802-8268, str. 323

byly v pokladně obsaženy. Skutečný stav souhlasí se stavem účetním a to ve výši 2 648 863 Kč.

Tab. 3. 2. Účet 211 – Pokladna v Kč

Počáteční stav	Obraty MD	Obraty DAL	Obraty rozdíl	Koncový stav
808 555,00	55 719 689,00	53 879 381,60	1 840 308,00	2 648 863,00

Pramen: vlastní zpracování

- **Bankovních účtů** – inventarizace se provádí dokladovou inventurou porovnáním účetního stavu a s konečným zůstatkem k 31.12.2009 dle bankovních výpisů (stav bankovních účtů v částce 207 828,32 Kč u Komerční banky). Konečný zůstatek účtu 261 – Peníze na cestě byl k 31.12.2009 nulový.
- **Závazků** - dokladovou inventurou na základě přijatých faktur jsme evidovali závazky z obchodních vztahů ve výši 5 606 555,40 Kč, a to především k firmám jako je RACIOLA-JEHLIČKA s.r.o., Frozen Alliance a.s., OSMIČKA UNI s.r.o., Animalco a.s., a ostatní závazky (tj. účet 325 Ostatní závazky, účet 336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení, účet 342 Ostatní přímé daně, účet 345 Ostatní daně a poplatky, účet 379 Jiné závazky) ve výši 1 176 190,02 Kč, a to k instituci OSSZ. Česká pojišťovna a.s., Základní škola Havířov, PR MARKET s.r.o., Všeobecná zdravotní pojišťovna, Revírní bratrská pokladna, Finanční úřad.
- **Pohledávek** dokladovou inventurou na základě vystavených/vydaných faktur jsme evidovali pohledávky ve výši 2 242 330,00 Kč. Jedná se především o nároky u firmy PR MARKET s.r.o., dále u Nemocnice s poliklinikou, PENZION MC-LIMON, SLEZSKÁ HUMANITA a.s, Čtyřlístek.
- **Mezd** – částka 125 545,00 Kč z Přehledu mezd firmy GHI souhlasí s částkou uvedenou ve výkazu rozvaha. Takže inventarizačním rozdílem je bez rozdílu.

Tab. 3. 3. Přehled mezd firmy GHI za období 12/2009 v Kč

Hrubá mzda	198 846,00
SP	12 281,00
ZP	8 506,00
Daň	5 920,00
Slevy	47 340,00
Bonus	5 950,00
Náhrady	3 456,00
Srážky	56 000,00
Vyúčtování/doplatky mezd v hotovosti	125 545,00

Pramen: vlastní zpracování

DPH ve výši 343 412 Kč ve vystavených příznáních firmy GHI je ve shodě s koncovým stavem účtu 343 – Daň z přidané hodnoty v analytické rozvaze.

Tab. 3. 4. Vystavená příznání firmy GHI za rok 2009 v Kč

Vystaveno	Období	Daň	Odpočet
24.02.	Leden	28 609,00	0,00
16.04.	Únor	74 339,00	0,00
19.04.	Březen	25 955,00	0,00
25.05.	Duben	210 828,00	0,00
23.06.	Květen	5 674,00	0,00
23.07.	Červen	44 345,00	0,00
20.08.	Červenec	73 067,00	0,00
11.09.	Srpen	59 305,00	0,00
16.10.	Září	129 508,00	0,00
18.11.	Říjen	0,00	24 527,00
19.12.	Listopad	72 290,00	0,00
20.01.	Prosinec	343 412,00	0,00

Pramen: vlastní zpracování

➤ **Záloh** ve výši 30 000 Kč (Pohyb na účtu firmy GHI) atp.

Tab. 3. 5. Účet 314 - Poskytnuté zálohy – dlouhodobé a krátkodobé v Kč

Datum	Text	Protiúčet	MD	DAL	Zůstatek
01.01.	Počáteční stav účtu	701	101 028,28	0,00	101 028,28
05.01.	Úhrada zálohové faktury	221	30 000,00	0,00	131 028,28
19.03.	Úhrada zálohové faktury	221	18 207,00	0,00	149 235,28
27.05.	Úhrada zálohové faktury	221	40 000,00	0,00	189 235,28
09.06.	Odpočet zálohy	321	0,00	1 666,00	187 569,28
09.06.	Úhrada za faktury	221	1 666,00	0,00	189 235,28
11.06.	Odpočet zálohy	321	0,00	40 000,00	149 235,28
31.12.	Oprava záloh	491	0,00	119 235,28	30 000,00
31.12.	Převod 314 >702	702	0,00	30 000,00	0,00

Pramen: vlastní zpracování

3.2.2 Časové rozlišení a dohadné položky

V průběhu účetního období dochází k časovému nesouladu mezi náklady/výdaji a mezi příjmy/výnosy. Tento vzájemný nesoulad se v účetnictví řeší prostřednictvím tzv. časového rozlišení, kde účelem je zaúčtovat veškeré N a V do období, se kterým časově a věcně souvisí, a naopak vyloučit ty N a V, které se týkají období příštích.

Časově nelze rozlišovat manka a škody, pokuty a penále. Musí být splněny současně 3 podmínky, a to že známe účel, období, kterého se časové rozlišení týká a přesnou částku.

Pokud částku neznáme, použijí se DOHADNÉ ÚČTY. Jedná se o pohledávky a závazky, které věcně patří do běžného období, ale prokazatelně (dle dokladů) nastanou

až příštím období. V novém účetním období se přeúčtují z dohadných účtů na příslušné účty pohledávek a závazků.

Pro zajímavost uvádím způsob účtování na těchto účtech.

Tab. 3. 6. Účet 388 – dohadné účty aktivní

TEXT	MD	DAL
Konec účetního období		
VÚD - pojišťovna nepřiznala škodu do 31.12. (odhadujeme částku ve výši 120 000 Kč)	388	648
Nové následující účetní období		
VÚD – přiznaná náhrada škody ve výši 150 000 Kč	378	388
Doučtování rozdílu mezi odhad a přiznanou náhradou ve výši 30 000 Kč	378	648

Pramen: vlastní zpracování

Pozn.: fiktivní částky

Tab. 3. 7. Účet 389 – dohadné účty pasivní

TEXT	MD	DAL
Konec účetního období		
VÚD – dodavatelem provedená, ale nevyfakturovaná oprava topení (odhadujeme zde částku 80 000 Kč)	511	389
Nové následující účetní období		
PFA od dodavatele ve výši 100 000 Kč	389	321
DPH ve výši 20 000 Kč	343	321
VÚD - doučtování rozdílu mezi fakturovanou a odhadovanou částkou, tj. 20 000 Kč	511	389

Pramen: vlastní zpracování

Pozn.: fiktivní částky

Firma GHI během roku 2009 nepoužila dohadné účty pasivní a aktivní. Ale na konci roku evidovala nenulové zůstatky na účtu 381 – Náklady příštích období ve výši 662 714,40 Kč a na účtu 383 – Výdaje příštích období ve výši 78 703,50 Kč.

Podrobnější pohled na tyto dva účty:

381 – Náklady příštích období

Jedná se o výdaje, které se uskutečnily v běžném období, ale nákladově se týkají zcela nebo zčásti období příštích. Musí se rozpustit do 4 let. Firma GHI tento účet použila pro rozlišení akontace při leasingu. Dále je možné daný účet využít u předpisu pojistného (povinné ručení, havarijní pojištění, pojistné mrazírenské haly), marketingových služeb, předplacené inzerce a reklamy.

Tab. 3. 8. Účet 381 – Náklady příštích období firmy GHI v roce 2009 v Kč

Období	Počáteční stav MD	Obraty MD	Obraty DAL
Leden		106 125,06	
Únor		108 332,88	
Březen		106 125,06	
Duben		106 125,06	
Květen		106 125,06	
Červen		399 630,06	
Červenec		135 630,06	
Srpen		135 630,06	
Září		135 630,06	
Říjen		135 630,06	
Listopad		135 630,06	
Prosinec		135 630,06	2 131 142,40
CELKEM	384 898,86	1 746 243,54	2 131 142,40

Pramen: vlastní zpracování

Tab. 3. 9. Způsob účtování účtu 381

ROK	ÚČETNÍ PŘÍPAD	MD	DAL
2009	VPD – Platba nájemného na běžné období	518	221

2009	VPD – Platba nájemného na následující období	381	221
2010	VÚD - Nájem tohoto roku	518	381

Pramen: vlastní zpracování

383 – Výdaje příštích období

Jedná se o náklady, které souvisí s běžným obdobím, ale vyúčtovány a uhrazeny budou až v období následujícím. Účtují se zde přijaté faktury za energii, vodné, stočné a telefony (jsou přijaté, ale dodavatelem dosud nevyfakturované práce a služby). Firma GHI na tomto účtu evidovala dvě faktury, které hospodářsky patří do roku 2009, ale fyzicky přišly až v únoru 2010.

Tab. 3. 10. Způsob účtování na účtu 383

ROK	ÚČETNÍ PŘÍPAD	MD	DAL
2009	Nezaplacené nájemné běžného roku	518	383
2010	VPD – Zaplacené nájemné za minulé období	383	221
2010	VPD – Zaplacené nájemné za běžné období	518	221

Pramen: vlastní zpracování

Časové rozlišení není nutné, pokud se jedná o nevýznamné částky či pravidelně se opakující platby v podobné výši.

3.2.3 Opravné položky

Pokud užitná hodnota majetku je **větší** jak účetní hodnota - NEÚČTUJEME (z důvodů respektování zásady bilanční opatrnosti, např. u dřeva, vlny).

Je-li užitná hodnota majetku je **nižší** jak účetní hodnota - ROZLIŠUJEME:

- *trvalé* snížení **549/112** (způsobem B: **549/501**),
- *dočasné* snížení (tvorba opravných položek – na vrub účtové skupiny 55 a ve prospěch dané účtové skupiny majetku), př. **559/191** u materiálu.

Zrušení či snížení opravné položky účtujeme protizápisem (opačně)

Je-li pro určité snížení hodnoty majetku již vytvořená rezerva, nikoliv lze tvořit opravnou položku či naopak. Opravné položky mají vždy pasivní zůstatek, jelikož vyjadřují snížení hodnoty.

V průběhu běžného roku firma GHI účtovala na účtě 395 – Vnitřní zúčtování ve výši 217 547,12 Kč. Na začátku roku byl tento účet v nulové výši. Tvorba a rozpuštění se konalo celkem 5x a to v různých níže uvedených měsících. Nejedná se ale o opravnou položku, nýbrž o účet pro zápočty.

Tab. 3. 11. Průběh účtu 395 – Vnitřní zúčtování ve firmě GHI v Kč

Období v roce 2009	Obraty za období MD	Obraty za období D
Leden	7 011,00	7 011,00
Březen	3 074,00	3 074,00
Červen	32 028,00	32 028,00
Červenec	60 125,32	60 125,32
Prosinec	115 308,80	115 308,80
Celkem	217 547,12	217 547,12

Pramen: vlastní zpracování

3.2.4 Kurzové rozdíly

563 - Kurzová ztráta

Účtuje se k 31.12 u neuhrazených pohledávek a závazků (563/311, 563/321), valutové pokladny (563/211) a devizového účtu (563/221) a to podle kurzu ČNB platného k 31.12 či pevného kurzu, stanoveného pro předem vymezené časové období (maximálně 1 účetní období).

663 – Kurzový zisk

Účtuje se k 31.12 u neuhrazených pohledávek (311/663), valutové pokladny (211/663) a devizového účtu (221/663) a to podle kurzu ČNB platného k 31.12 či pevného kurzu.

K 31. 12. 2009 firma účtovala za únor 2009 kurzový zisk z bankovních operací, který činil 57 936,04 Kč. Jelikož nemá valutovou pokladnu, úhrady z obchodů se zahraničními partnery provádí přes banku.

3.2.5 Rezervy

Jsou to dlouhodobé cizí ke krytí budoucích předpokládaných výdajů (to znamená, že známe účel jejich použití, částku a období odhadujeme). Jedná se v podstatě o dluhy ÚJ vůči příštím období. Jsou v účtové skupině 45.

451 – Zákonné rezervy

Jsou upraveny zákonem o rezervách a zákonem o dani z příjmů (daňově uznatelné). Jde především o opravy DM s dobou životnosti 6 a více let, na které má ÚJ vlastnické právo, a na rezervy v bankovníctví, pojišťovnictví atd.

Nelze tvořit na opravy majetku z 1. odpisové skupiny, na každoroční opravy, na opravy majetku určeného k likvidaci, k prodeji, na technické zhodnocení.

Minimální tvorba rezerv je 2 zdaňovací období. Maximální délka tvorby je u 2.odp.sk. 2-3 let, 3.odp.sk. 3-6 let, 4.odp.sk. 4-8 let, 5. a 6.odp.sk. 10 let. Nevyčerpané rezervy musejí být rozpuštěny. Provádí se zde dokladová inventura.

459 – Ostatní rezervy

Jsou daňové neuznatelné. Neupravuje je žádný zákon, ÚJ si je upravuje sama ve vnitropodnikové směrnici. Tvoří se na záruční opravy výrobků, na běžné – opakující se opravy DM.

Firma GHI účtovala v březnu 2009 čerpání zákonné rezervy na opravu hmotného majetku ve výši 211 709,00 Kč. Tvorba rezervy se uskutečnila v roce 2007 a účtovala se na účty 552/451. Čerpání rezervy je účtováno opačným způsobem na účty 451/552.

Tab. 3. 12. Účet 451 – Rezervy podle zvláštních právních předpisů firmy GHI v Kč

ÚČET	POČÁTEČNÍ STAV	OBRATY MD	OBRATY DAL	KONCOVÝ STAV
451 – Rezervy podle zvláštních právních předpisů	719 192,23	211 709,00	0,00	507 483,23

Pramen: vlastní zpracování

3.2.6 Závěrečné operace u zásob

Účtujeme o nich v případě, že nám k 31.12. chybí doklad.

- **Materiál na cestě** – situace, kdy máme fakturu, ale materiál ne (firmě dorazí doklady k dodávce zásob, přičemž dodávka není fyzicky na skladě). Přijatá faktura se zaúčtuje obvyklým způsobem. ÚJ si uplatní DPH, je-li plátcem daně. Při této účetní operaci se používají účty 119 – Materiál na cestě a účet 139 – Zboží na cestě.

Tab. 3. 13. Způsob účtování zásob na cestě

TEXT	MD	DAL
Konec účetního období		
PFA od dodavatele	111, 131	321
DPH	343	321
Zásoby na cestě	119, 139	111, 131
Nové následující účetní období		
Příjemka zásob na sklad (způsob A)	112, 132	119,139
Příjemka zásob na sklad (způsob B)	501, 504	119,139

Pramen: Vlastní zpracování

- **Nevyfakturovaný materiál** – v průběhu roku nám dojde příjemka, ale faktura do konce roku nedojde. Doklady k zásobám nedorazí, přičemž dodávka zásob je fyzicky na skladě. ÚJ účtuje o nevyfakturované dodávce v dohadné výši, poněvadž nezná přesnou částku pořízení dodávky.

Tab. 3. 14. Účtování nevyfakturované dodávky

TEXT	MD	DAL
Konec účetního období		
Nevyfakturovaná dodávky zásob (způsob A)	112,132	389
Nevyfakturovaná dodávky zásob (způsob B)	501, 504	389
Nové následující účetní období		
PFA od dodavatele	389	321

DPH	343	321
Doúčtování rozdílu: dohadná položka byla účtována v nižší částce (způsob A)	112, 132	321
Doúčtování rozdílu: dohadná položka byla účtována v nižší částce (způsob B)	501, 504	321
Doúčtování rozdílu: dohadná položka byla účtována ve vyšší částce (způsob A)	389	112, 132
Doúčtování rozdílu: dohadná položka byla účtována ve vyšší částce (způsob B)	389	501, 504

Pramen: Vlastní zpracování

Společnost GHI účtuje o zásobách způsobem B, jelikož má externí sklad. Tudíž účtuje nakoupený materiál rovnou do nákladů bez použití skladových účtů, tzn., že se na nich v průběhu roku nevytvářejí žádné zápisy. Při tomto způsobu se neevidují přírůstky/úbytky zásob, sledují se jen vlastní náklady. Na konci roku se provede inventura zásob, zjistí se jejich účetní hodnota a provede se účtování na skladových účtech. Zásoby se oceňují pořizovacími cenami. V průběhu účetního období se složky pořizovací ceny nakupovaných zásob účtují na vrub příslušných účtů účtové skupiny 50 – spotřebované nákupy se souvztažným zápisem na příslušných účtech účtové třídy 2. Při způsobu B se sice v průběhu roku neúčtuje na sklad, ale to neznamená, že není vedena skladová evidence. Tu musí ÚJ vést prakticky ve stejném rozsahu jako u způsobu A. Firma GHI o zboží ani o materiálu na cestě neúčtuje. V roce 2009 se nesetkala ani s nevyfakturovanou dodávkou. Tudíž v tomto účetním období neúčtovala o dohadných účtech aktivních a pasivních. Vyloučila tedy účet 388 – Dohadný účet aktivní a účet 389 – Dohadný účet pasivní.

Výpočet a zúčtování daně z příjmů

Sestavením daňového přiznání k dani z příjmů FO i výkazů je pověřena externí účetní. V daňovém přiznání se vyplní příslušné řádky částkami převzatými z účetnictví společnosti.

Transformace účetního výsledku hospodaření na ZD: HV je třeba upravit, tzv. transformovat. Transformace probíhá mimoúčetně v daňovém přiznání k dani z příjmů FO. Základ daně zjistíme součtem dílčích základů daní. Těch máme celkem 5.

Jedná se o:

§ 6 příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky.

Jedná se o příjmy z pracovněprávního, služebního nebo členského poměru, odměny členů statutárních orgánů, příjmy za práci členů družstev, společníků a jednatelů společností s ručením omezeným a komanditistů komanditních společností. Dílčím základem daně je super hrubá mzda $SHM = HM \times 1,34$, jakožto příjmy zvýšené o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění (= povinné pojistné, které je povinen platit zaměstnavatel)

Firma GHI těchto příjmů v účetním období 2009 nedosáhla.

§ 7 příjmy z podnikání (příjmy ze zemědělské výroby, lesní, vodní hospodářství, ze živnosti, podíly vos a ks) a z jiné samostatné výdělečné činnosti (příjmy z užití a poskytnutí práv z průmyslového/duševního vlastnictví, autorských práv, z výkonu nezávislého povolání, příjmy znalce, tlumočnicka, insolvenčního správce apod.).

Naše firma GHI měla za zdaňovací účetní období roku 2009 pouze tento druh příjmů HV ve výši 6 181 412 Kč se upraví o úhrn částek, které ho navyšují. Tím mám na mysli účet 513 – Náklady na reprezentaci v částce 6 589 Kč, účet 526 – Sociální pojistné podnikatele v částce 522 234 Kč, účet 528 – Ostatní sociální náklady v částce 30 653 Kč a účet 543 – Dary v částce 33 604 Kč. Odečtou se příjmy před zdaněním rozdělené poplatníkem na spolupracující osobu (u firmy GHI je to manželka), které jsou ve výši 539 748 Kč. Dílčí základ daně podle § 7 poplatníka (manžela) činí **6 249 539 Kč**.

§ 8 příjmy z kapitálového majetku (podíly na zisku – dividendy, výnosy z vkladových listů, dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem, plnění ze soukromého životního pojištění, úroky z poskytnutých úvěrů a půjček, úroky z prodlení).

Tento druh příjmů firma GHI v roce 2009 nezaznamenala.

§ 9 příjmy z pronájmu (pronájem nemovitostí a movitých věcí).

Daná firma tyto příjmy za zdaňovací období neměla.

§ 10 ostatní příjmy (příjmy z příležitostných činností, z příležitostného pronájmu movitých věcí, ze zemědělské výroby, z převodu vlastní nemovitosti, bytu a nebytového prostoru).

Firma GHI tyto příjmy v roce 2009 neinkasovala.

Vzhledem k dílčím základům daně je **ZD poplatníka** pouze § 7 Tento základ daně je ve výši 6 249 539 Kč, který je zároveň i ZD po odečtení ztráty, jelikož se žádná neuplatňuje. Od tohoto ZD se odečtou nezdanitelné částky základu daně a odčitatelné položky. U firmy GHI se jedná o dary v částce 30 604 Kč. ZD snížený je v hodnotě 6 218 935 Kč. Zaokrouhlený na celá sta Kč dolů 6 218 900 Kč. Sazba daně pro rok 2009 činila 15 %, tudíž vypočtená daň ze zaokrouhleného ZD je 932 835 Kč. Poté dojde k uplatnění slev na dani.

- poplatník 24 840 Kč (uplatní se)
- manželka 24 840 Kč (pokud její příjem není za předchozí rok vyšší jak 68 000, poplatník si tuto slevu neuplatní, jelikož rozděluje své příjmy na spolupracující osobu – tj. manželku),
- pro invaliditu prvního nebo druhého stupně 2 520 Kč (neuplatní)
- pro invaliditu třetího stupně 5 040 Kč (neuplatní)
- 16 140 Kč, jeli poplatník držitelem průkazu ZTP/P, student 4 020 Kč (neuplatní).

Daň po slevách činí 907 995 Kč. Poplatník je otcem jednoho dítěte, takže má právo využít daňové zvýhodnění na vyživované dítě v částce 10 680 Kč. Po odečtu této částky vychází **daň ve výši 897 315 Kč**. Poněvadž si poplatník na zálohách zaplatil zálohy v částce 508 700 Kč, tak dochází ke snížení výsledné daně a to na částku 388 615 Kč, kterou je třeba doplatit.

ZD spolupracující osoby – manželky je tedy rozdělená část příjmů poplatníka a to v hodnotě 539 748 Kč. Z toho daň 15 % 80 955 Kč. I manželka si uplatní slevu na poplatníka, ale daňové zvýhodnění na vyživované dítě již nikoliv. **Daň po uplatnění slevy činí 56 115 Kč**. Poté se odečítají zbývající zálohy zaplacené poplatníkem a to ve výši 45 000 Kč. Spolupracující osobě vzniká tedy povinnost doplatit 11 115 Kč.

Celková daň za firmu GHI (poplatník + spolupracující osoba = manžel + manželka) je v hodnotě **953 430 Kč**. Tuto daň zaúčtuji jako 591/341, kde je účet 591 – Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná, účet 341 – Daň z příjmů.

Tab. 3. 15. Účet 341 – Daň z příjmů v Kč

Období	Počáteční stav D	Obraty MD	Obraty DAL
Březen		450 130,00	0
Červen		172 200,00	0
Září		149 700,00	0
Prosinec		571 930,00	953 430,00
Celkem	390 530,00	1 343 960,00	953 430,00

Pramen: vlastní zpracování

Firma GHI nemá povinnost nechat ověřit auditorem účetní závěrku k 31.12. Proto také není účtováno o odložené dani.

3.2.7 Uzavření účetních knih a účtů

Po zadání daného příkazu do účetního programu POHODA probíhá konečné uzavření účtů a to všech rozvahových tak i výsledkových. Software, ve kterém společnost vede účetnictví, vytvoří rozvahu a výsledovku automaticky.

Při uzavírání účetních knih postupujeme tak, že zjistíme obraty stran MD a DAL u jednotlivých syntetických účtů, zjistíme ZD z příjmů, zaúčtujeme daňovou povinnost splatnou a odloženou a eventuálně účtujeme o rezervě na daň z příjmů. Účty nákladů a výnosů se převedou na účet 710 – účet zisků a ztrát, a tím dojde k jejich vynulování. (náklady na vrub a výnosy ve prospěch příslušného účtu). Výše tohoto účtu u firmy GHI činí 95 306 060, 57 Kč.

U rozvahových účtů dochází k převodu zůstatků (konečných stavů) současně se zůstatkem účtu zisků a ztráty přes účet 702 – konečný účet rozvažný (aktiva na vrub a pasiva ve prospěch příslušného účtu). Výše tohoto účtu u firmy GHI činí 27 453 403,98 Kč. Poté se převede účet rozvažný na 701 – počáteční účet rozvažný. Takže je pak firma připravena na nové účetní období.

Od kolektivu autorů v časopisu Poradce, s.r.o. jsem se dočetla, že na základě údajů z Konečného účtu rozvažného a Účtu zisků a ztrát účetní jednotka může sestavit účetní závěrku.²⁶

---

²⁶KOLEKTIV AUTORŮ, *Daně a účetnictví 2009*. Poradce s.r.o. 2/2009, Český Těšín: ISSN 1214-522X, str. 67

Konečný účet rozvažný je podkladem pro sestavení Rozvahy a informování o stavu aktiv a pasiv ÚJ a dosažené výsledku hospodaření.

Podle pana Strouhala je účet zisků a ztrát účetní jednotce podkladem pro sestavení VZZ a informuje o stavu nákladů a výnosů účetní jednotky a o skutečnosti, jakým způsobem byl vytvořen dosažený výsledek hospodaření.²⁷ Závěrečná rozvaha a konečné zůstatky účtů, kterými se předchozí účetní období uzavřelo, musí navazovat na zahajovací rozvahu a počáteční zůstatky účtů v novém účetním období. Pokud toto však neplatí, je třeba uvést důvody/příčiny v příloze k výkazům.

Tab. 3. 16. Zahajovací účet rozvažný

Operace	MD	DAL
1. Převod na zahajovací účet rozvažný		
1.1 Aktivní rozvahové účty	701	702
1.2 Pasivní rozvahové účty	702	701
2. Převod ze zahajovacího účtu rozvažného		
2.1 Aktivní rozvahové účty	Axx	701
2.2 Pasivní rozvahové účty	701	Pxx
2.3 Výsledek hospodaření	701	431

Pramen: AMBROŽ, J. Daň z příjmů a účetní závěrka. Praha: KORŠACH, 2009. 152 s. ISBN 978-80-86296-30-2, str. 40

3.3 Postup účetní závěrky

Roční účetní závěrka

Firma GHI ji sestavuje v plném rozsahu. Představuje tak souhrnné číselné údaje o stavu a struktuře majetku, vlastního kapitálu a cizích zdrojů, struktuře nákladů a výnosů a dosaženém výsledku hospodaření. Jejím cílem je i potvrzení skutečnosti, že firma je v nejbližší době nadále schopna fungovat, tak jak tomu bylo doposud. Firma sestavuje pouze povinné součásti ÚZ, a tím mám na mysli výkaz rozvaha a výkaz zisku a ztráty, které předkládá s daňovým přiznáním k dani z příjmů FO finančnímu úřadu a pak zakládá do sbírky listin obchodního rejstříku. Tím, že účetní závěrka nepodléhá auditu, nemá za povinnost sestavovat výkaz cash flow a přehled o změnách vlastního kapitálu. Jako součástí účetní závěrky nemá ani přílohu, jelikož fyzické osoby ji nejsou povinny vytvářet.

²⁷ STROUHAL J. *Účetní závěrka*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 304 s. ISBN 978-80-7357-482-6, str. 118

3.3.1 Sestavení a popis účetních výkazů

Výkazy účetní závěrky se sestavují výhradně na základě schválených vzorů pro dané účetní období, případně podle doplňujících prováděcích pokynů.

Sestavení rozvahy

Rozvaha je sestavována v plném rozsahu při závěrečné roční závěrce k 31. 12. 2009 (v celých tisících Kč) podle Přílohy č. 1 vyhlášky č. 500/2002 Sb. V případě, že by firma sestavovala výkaz/přehled peněžních toků, tak by k jeho rozboru využila hodnoty z rozvahy.

K sestavení rozvahy použijeme účty účtových skupin 01 až 49. Tento výkaz poskytuje základ pro zhodnocení finanční a majetkové situace ÚJ. Firma GHI využívá rozvahy i v analytickém (podrobnějším) členění.

Sestavení výsledovky

Výkaz zisku a ztráty se stejně jako rozvaha sestavuje v plném rozsahu při roční účetní závěrce ke dni 31. 12.2009 (v celých tisících Kč).

Společnost GHI používá strukturu výkazu zisku a ztráty v **druhovém členění** podle Přílohy č. 2 vyhlášky č. 500/2002 Sb. (dle původu nákladů). Ve výkazu je postupně vyčíslena obchodní marže (rozdíl účtů 604 – Tržby za prodej zboží a účtu 504 – Náklady vynaložené na prodané zboží), přidaná hodnota (obchodní marže + výkony – výkonová spotřeba), provozní výsledek hospodaření, finanční výsledek hospodaření, výsledek hospodaření za běžnou činnost, mimořádný výsledek hospodaření a výsledek hospodaření před zdaněním.

Taktéž využívá sestavení tohoto výkazu v **účelovém členění** podle Přílohy č. 3 vyhlášky č. 500/2002 Sb. Ve výkazu je postupně vyčíslen hrubý zisk, finanční výsledek hospodaření, výsledek hospodaření za běžnou činnost, mimořádný výsledek hospodaření, VH za účetní období, VH před zdaněním.

Hodnoty z tohoto výkazu by se daly použít k rozboru přehledu/výkazu o peněžních tocích (cash flow).

3.3.2 Ověření a zveřejnění ÚZ

Zákonem stanovené podmínky firma GHI za rok 2009 nenaplnila, tzn., že nesplnila kritéria (brutto aktiva víc jak 40 mil., čistý obrat víc jak 80 mil., průměrný přepočtený stav zaměstnanců více jak 50), a proto účetní závěrka za účetní období 2009 není a nemůže být „povinně“ ověřována auditorem.

Daná firma je posuzována jako jiná účetní jednotka (konkrétně jako FO s podvojným účetnictvím) a v tomto případě je povinnost ověřit účetní závěrku auditorem mírnější, protože je k tomu třeba, aby byly překročeny či dosaženy alespoň dvě ze tří kritérií. Podrobněji v §20 a §21 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Tím, že firma GHI nepodléhá zákonnému auditu, neřeší povinnost zpracování Výroční zprávy, která spočívá v tom, aby seznámila uživatele účetní závěrky s dalšími informacemi o ÚJ.

ÚJ má povinnost předložit svou účetní závěrku jako přílohu k daňovému přiznání k dani z příjmů, a to nejpozději do 31.3. období následujícího po období, za které je daňové přiznání podáváno. Sestavuje-li daňové přiznání daňový poradce či má-li ÚJ povinný audit, podává svou účetní závěrku včetně daňového přiznání nejpozději do 30.6. následujícího období.

Neauditované ÚJ mají povinnost zveřejnit účetní závěrku nejpozději do posledního dne bezprostředně následujícího účetního období.

Účetní jednotky jsou povinny uschovat účetní závěrku po dobu 10 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají.

4 ANALÝZA A ZHODNOCENÍ ZJIŠTĚNÝCH VÝSLEDKŮ

Společnost GHI vedla účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a zároveň respektovala vyhlášku č. 500/2002 Sb. a České účetní standardy.

Na základě podkladů, které mi poskytla konkrétní firma a za asistence účetní podniku, jsem byla schopna provést rekapitulaci vybraných prací, které souvisí s celým procesem sestavení účetní závěrky.

Poté co jsem prošla celou řadou účetních případů týkajících se účetní uzávěrky, jsem přistoupila k vyhotovení jednotlivých výkazů.

Rozvaha a výkaz zisku a ztráty jsou sestaveny v plném rozsahu. Přehled o peněžních tocích by mohl být vytvořen nepřímou metodou, ale není povinností firmy GHI tento výkaz sestavovat. Při sestavení výkazů nedošlo k chybě, kontrolní vazby jsou splněny. V inventurách účtů je výsledkem bez rozdílu. V rozvaze se položka „Aktiva celkem“ shoduje s položkou „Pasiva celkem“, tj. aktiva = pasiva = 27 453 403,98 Kč. Hospodářský zisk (výsledek hospodaření běžného účetního období) z rozvahy ve výši 5 227 982,06 Kč se shoduje s položkou řádku 38 ve výkazu zisku a ztrát členěném účelově „Výsledek hospodaření za účetní období“ tj. HV za běžnou činnost + mimořádný HV, a s položkou řádku 60 ve výkazu zisku a ztrát členěném druhově.

Po sestavení jednotlivých výkazů následuje analýza zjištěných skutečností. Touto analýzou se získají informace, které jsou potřebné pro posouzení a řízení společnosti. Podrobněji se touto problematikou zabývá finanční analýza, která hodnotí finanční zdraví firmy. Já ve své bakalářské práci uvedu především skutečnosti, které jsou patrné na první pohled. Ale jelikož podstatou účetní závěrky je sestavení účetních výkazů, které jsou zdrojem informací pro ukazatele finanční analýzy, tak se taktéž pokusím okrajově zhodnotit finanční situaci firmy GHI a to s použitím mnou vybraných základních vzorců FA.

4.1 ANALÝZA VÝKAZU ROZVAHA

Tab. 4. 1. Analýza výkazu rozvaha v Kč

Položka	Rok 2008	Rok 2009	Změna v %
021 – Stavby	16 751 820,84	16 751 820,84	0,00
022 – SMV	1 447 473,70	1 947 798,31	34,56
029 – Jiný DHM	644 700,50	644 700,50	0,00
062 – Podíly v ÚJ Ares	200 000,00	200 000,00	0,00
081 – Oprávky ke stavbám	-1 637 957,00	-2 680 293,00	63,64
082 – Oprávky k SMV	-493 065,70	-985 920,70	99,95
089 – Oprávky k JDM	-644 700,50	-644 700,50	0,00
132 – Zboží	6 242 437,02	6 428 262,81	2,98
211 – Pokladna	808 555,00	2 648 863,00	227,6

221 – BÚ	-251 966,48	207 828,32	182,52
311 – Pohledávky	2 713 306,20	2 242 330,00	17,36
314 – Poskytnuté zálohy	101 028,28	30 000,00	70,31
381 – N příštích období	384 898,86	662 714,40	72,18
AKTIVA celkem	26 266 530,72	27 453 403,98	4,52
321 – Závazky	7 770 703,01	5 606 555,40	27,85
325 – Ostatní závazky	73 711,89	67 787,02	8,04
331 – Zaměstnanci	122 807,00	125 545,00	2,23
336 – SP a ZP	81 982,00	79 910,00	2,53
341 – Daň z příjmů	390 530,00	399 730,00	2,36
342 – Ostatní daně	3 563,00	-7 118,00	299,75
342.1 – Srážková daň	3 612,00	0,00	100,00
343 – DPH	285 175,00	343 412,00	20,42
345 – Ostatní daně	-404,00	19 063,00	4818,56
379 – Jiné závazky	-1 550,00	56 000,00	3712,90
383 – V příštích období	0,00	78 703,50	100,00
431 – VH	3 713 835,64	5 227 982,06	40,77
451 – Rezervy	719 192,23	507 483,23	29,44
461 – Bankovní úvěry	4 709 250,00	3 609 690,00	23,35
491 – Účet podnikatele	8 394 122,95	11 338 660,77	35,08
PASIVA celkem	26 266 530,72	27 453 403,98	4,52

Pramen: vlastní zpracování

4.1.1 Zhodnocení AKTIV

Největší podíl v aktivech má dlouhodobý majetek a to ve výši 15 233 405,45 Kč, který tvoří přibližně 55,49 % celkových aktiv. Oběžná aktiva jsou ve výši 11 557 284,13 Kč a tvoří 42,10 % celkových aktiv. Zde největší částí je účet 132 – Zboží na skladě a v prodejnách, ve výši 6 428 262, 81 Kč. Zbývající část aktiv připadá na ostatní aktiva, která jsou tvořena pouze účtem 381 – Náklady příštích období, jehož výše je 662 714,40 Kč. Jejich podíl na celkových aktivech je pouze 2,41 %.

Vzhledem k tomu, že firma GHI má poměrnou část aktiv vázanou v dlouhodobém majetku, začnu s měřením schopnosti podniku účinně využívat svůj majetek a to pomocí ukazatele *relativní vázanost stálých aktiv*.

- **VZOREC:** DM v zůstatkové ceně / tržby
- **APLIKACE ve firmě GHI:** $15\,233\,405,45 / 95\,306\,060,57 = 0,1598$ dne
- **ZHODNOCENÍ:** Podává informaci o relativní výkonnosti, s níž firma GHI využívá stálých aktiv s cílem dosáhnout tržeb. Čím je nižší, tím lépe, znamená to, že firma expanduje, aniž by musela zvyšovat finanční zdroje.

Co se týče krátkodobých aktiv, tak je známo, že se u nich očekává přeměna na peněžní prostředky. V souvislosti s tímto se zaměřím na výpočet ukazatele *doba obratu zásob*, a to ke dni sestavení ÚZ.

- **VZOREC:** průměrný stav zboží $((PS + KS)/2 \times \text{počet dní}) / \text{tržby z prodeje zboží}$
- **APLIKACE ve firmě GHI:** $((6\,242 + 6428)/2 \times 365) / 95\,171 = 24,2960$ dnů
- **ZHODNOCENÍ:** Poněvadž tento ukazatel měří dobu, s jakou společnost průměrně prodá či spotřebuje své zásoby (dobu, kterou zásoby stráví v podniku), tak se preferuje co nejnižší výsledek. Doba obratu zásob se pohybuje ve vysokých hodnotách. Důvodem je vysoká držba zásob, jelikož firma GHI je specializovaná na velkoobchod, tudíž nakupuje zboží za účelem dalšího prodeje.

A na výpočet ukazatele *doba obratu pohledávek*:

- **VZOREC:** průměrný stav krátkodobých obchodních pohledávek $((PS + KS)/2 \times \text{počet dnů}) / \text{tržby z prodeje zboží}$
- **APLIKACE ve firmě GHI:** $((2\,173 + 2\,242)/2 \times 365) / 95\,171 = 8,74$ dnů
- **ZHODNOCENÍ:** Tento ukazatel měří dobu mezi prodejem na obchodní úvěr a přijetím peněz. Takže čím je výsledek nižší, tím méně zdrojů k financování pohledávek firma potřebuje.

Další důležitou oblastí finanční analýzy je zhodnocení schopnosti firmy splácet své dluhy. Touto oblastí mám na mysli likviditu, která je pravidelně vyhodnocována a to z důvodů, že patří mezi hlavní znaky úspěšnosti firmy. Patří zde *běžná likvidita* a *krátkodobá*

likvidita, kterou se pokusím zjistit, zda firma GHI bude či nebude mít potíže se splácením svých závazků.

- **VZOREC:** OA/KZ
- **APLIKACE ve firmě GHI:** $11\,564\,402,13 / 6\,698\,002,42 = 1,73$
- **ZHODNOCENÍ:** Rámcově by její úroveň měla dosahovat orientačně výše 1,6-2,5. Z mého výsledku je patrné, že firma GHI je ještě schopna uhradit své dluhy, aniž by prodala své zásoby.
- **VZOREC:** OA – zásoby / KZ neboli PP+pohledávky/KZ
- **APLIKACE ve firmě GHI:** $11\,564\,402,13 - 6\,428\,262,81 / 6\,698\,002,42 = 0,77$
- **ZHODNOCENÍ:** Při poměru menším než 1,0 musí podnik spoléhat na prodej zásob, což není přijatelné pro věřitele.

4.1.2 Zhodnocení PASIV

V kapitálové struktuře převládají vlastní zdroje financování, tj. položka v rozvaze „A. Vlastní kapitál“ ve výši 16 566 642, 83 Kč. Vlastní kapitál je tvořen účtem 491 – Účet individuálního podnikatele 11 338 660, 77 Kč a hospodářským ziskem za období ve výši 5 227 982, 06 Kč. Vlastní kapitál tvoří 60,34 % celkových pasiv. Ostatní pasiva tvoří účet 483 Výdaje příštích období ve výši 78 703, 50 Kč a činí na celkových pasivech pouze 0,29 %. Zbývající část připadá na cizí zdroje (cizí kapitál), které jsou ve firmě GHI v roce 2009 ve výši 10 886 761,15 Kč. Stav cizích zdrojů klesl oproti minulému účetnímu období o 4 596 tis. Kč, naopak stav vlastního kapitálu stoupl o 4 459 tis. Kč.

Cílem je optimální kapitálová struktura, která spočívá ve správném rozložení zdrojů a to jak vlastních tak cizích. Pokud bychom chtěli vědět do jaké míry firma GHI využívá k financování svých aktiv cizí zdroje (cizí kapitál), stačí spočítat ukazatel **celkové zadluženosti**.

- **VZOREC:** CK/CA
- **APLIKACE ve firmě GHI:** $10\,886\,761,15 / 27\,460\,521,98 = 0,40$
- **ZHODNOCENÍ:** Stav, ve kterém se nachází firma GHI lze považovat za dobrý, poněvadž se nachází mezi 30-50 %. Po překročení 50 % je třeba podniku věnovat zvýšenou pozornost, nad 70 % cizího kapitálu charakterizuje rizikový stav firmy GHI. Tyto vyšší hodnoty jsou rizikem i pro banku a další věřitele. Může to být zdůvodněno

vyššími stavy rezerv vytvořených pro různé účely na vrub nákladů, jelikož se vykazují jako CK, i když mají charakter vlastních zdrojů nebo jim podobných.

Opakem tohoto ukazatele je taktéž velmi často využívaný ukazatel, který se využívá pro zhodnocení financování celkových aktiv z vlastních zdrojů.

- **VZOREC:** VK/CA
- **APLIKACE ve firmě GHI:** 16 566 642,83 / 27 460 521,98 = **0,60**
- Čím je hodnota vyšší, tím vyššího stupně samostatnosti firma GHI dosahuje.

Součet těchto dvou ukazatelů, kterými se hodnotí pasiva, nám musí dát dohromady 100 %. Veškeré údaje k této analýze jsem čerpala z analytické rozvahy a rozvahy podle Přílohy č. 1 vyhlášky č. 500/2002 Sb.

4.2 ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁT

Výkaz zisku a ztráty se skládá z výnosů a nákladů společnosti GHI. Největší část výkonů tvoří účet 604 – Tržby z prodeje zboží a to ve výši 95 171 tis. Kč, tj. cca 99,8 %. Největšími náklady, které snižují výsledek hospodaření, jsou v podobě účtu 504 – Náklady vynaložené na prodané zboží a to ve výši 75 368 tis. Kč, tj. cca 84,60 %. Oproti minulému účetnímu období firma zaznamenala růst obou těchto účtů. Tržby vzrostly o 3820 tis. Kč a náklady o 1063 tis. Kč. Přičemž výsledek hospodaření za účetní období (zisk po zdanění) vzrostl z částky 3 714 tis. Kč na částku 5228 tis. Kč. (přesně na 5 227 982,06 Kč).

Tab. 4. 2. Analýza výkazu zisku a ztráty v tis. Kč

Položka	Rok 2009	Rok 2008	Změna v %
501, 502 – Spotřeba materiálu	3 310	3 295	-0,45
504 – Náklady na zboží	74 305	75 368	1,43
511-518 – Služby	4 325	4 066	-5,99
521 – Mzdové náklady	1736	2 311	33,12
524-526 – Náklady na SP a ZP	1 065	1 166	9,48
527-528 – Sociální náklady	62	71	14,52

531 – Daně a poplatky	50	102	104,00
543-549 – Ostatní provozní náklady	87	193	121,84
551 – Odpisy	1 356	1 535	13,20
562 – Nákladové úroky	354	404	14,12
563-569 – Ostatní finanční náklady	425	614	44,47
591 – Daň z příjmů splatná	654	953	45,72
NÁKLADY CELKEM	87 729	90 078	2,68
604 – Tržby za zboží	91 342	95 171	4,19
641 – Tržby z prodeje DM	44	9	-79,54
644-648 – Ostatní provozní výnosy	2	2	0,00
663,668 – Ostatní finanční výnosy	17	58	241,18
681,688 – Mimořádné výnosy	58	66	13,79
VÝNOSY CELKEM	91 463	95 306	4,20
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	3 734	5 228	40,01

Pramen: Vlastní zpracování

K hodnocení finanční situace se vzhledem k tomuto výkazu používají následující ukazatelé *rentability*, které jsou měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje (nový kapitál) a zisk.

- *Rentabilita tržeb*

- **VZOREC:** (zisk před zdaněním / tržby) x 100

- **APLIKACE ve firmě GHI:** (6 181 412,06 / 95 180 000) x 100 = **6,5%**

- **ZHODNOCENÍ:** Vyjadřuje schopnost podniku transformovat zásoby na hotové peníze. 1 Kč tržeb přispívá k navýšení zisku o 0,065 Kč. Posuzováno podle současných podmínek by se měl tento ukazatel pohybovat nad 8%.

- *Rentabilita aktiv ROA*

- **VZOREC:** (zisk před zdaněním / aktiva celkem) x 100

- **APLIKACE ve firmě GHI:** (6 181 412,06 / 27 460 521) x 100 = **23 %**

- **ZHODNOCENÍ:** Dle tohoto ukazatele lze posoudit, zda podnik efektivně hospodaří se všemi používanými prostředky (výrobky, platební prostředky, investice). Ukazatel by se měl pohybovat nad 7 %. Můžu říci, že firma GHI se svým výsledkem je značně nadprůměrná.

- *Rentabilita vlastního kapitálu ROE*
- **VZOREC:** $(\text{zisk po zdanění} / \text{vlastní kapitál}) \times 100$
- **APLIKACE ve firmě GHI:** $(5227982,06 / 16566642,83) \times 100 = 31,55 \%$
- **ZHODNOCENÍ:** Ukazatel by se měl pohybovat nad 15 %. Výsledek firmy GHI je uspokojující.

5 ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce „účetní výkazy a jejich vypovídací schopnost pro účetní závěrku“ bylo na základě teoretických znalostí získaných studiem VŠ, literatury a aktuálních právních předpisů názorně představit sestavení ÚZ zvolené firmy GHI podle české právní úpravy a vysvětlení úlohy účetních výkazů pro proces ÚZ.

Tím, že jsem porovnávala teoretické předpoklady s reálnou situací ve vybrané firmě, jsem dospěla k řadě zjištěných skutečností, které jsou podnětem pro vedení společnosti a taktéž jsem si udělala komplexní pohled na účetní uzávěrku a závěrku.

Vlastní práce je rozdělena na 3 kapitoly. V té *první* jsem se zabývala teoretickým popisem účetních výkazů a obecnou charakteristikou účetní závěrky. Popisovala jsem zde jednotlivé výkazy, způsoby jejich vystavení, podstatné náležitosti a jejich význam pro účetní závěrku. Taktéž jsem definovala základní pojmy a předpisy. Využila jsem přitom publikací a názorů různých autorů. V některých věcech měli autoři jiný názor, ale zásadně se neodlišovali.

V *prostřední kapitole* jsem se prakticky věnovala procesu ú ve vybrané společnosti GHI. Nejprve jsem se zabývala charakteristikou dané firmy, pro kterou se účetní závěrka sestavovala. Poté jsem postupovala přes přípravné práce, kterými se účtuje inventarizace, časové rozlišení nákladů a výnosů, dohadné účty, opravné položky, kurzové rozdíly, a to až po uzávěrkové operace, které spočívají ve zjištění hospodářského výsledku, daně a uzavření účtů. Rozvaze, VZZ je věnována náležitá pozornost. Poznatky z teorie jsem aplikovala na vybranou účetní jednotku. Na základě podkladů, které mi firma svěřila, jsem sestavila jednotlivé výkazy a provedla účetní uzávěrku a závěrku a to za účetní období 2009.

Poslední kapitola je zaměřena na analýzu a zhodnocení dosažených výsledků účetní závěrky v dané firmě. Jelikož je účetní závěrka založena na účetních výkazech, tak jsem začala se srovnáním vývoje všech položek výkazu rozvahy a výkazu zisku a ztráty běžného období s obdobím předchozím. Tím jsem zjistila, že největší procentuální změnu mezi rokem 2008 a 2009 ve výkazu rozvaha prokazuje účet 345 - Ostatní daně, který se od předchozího roku zvýšil ze záporné částky -404,00 Kč na kladnou částku – 19 063,00. Ve výsledovce to je účet 663,668 – Ostatní finanční V, jehož procentuální změna je z tohoto výkazu největší, přičemž došlo pouze ke zvýšení částky 17 tis. Kč na 44 tis. Kč.

Taktéž jsem se zabývala analýzou těchto dvou výkazů, kde jsem zjišťovala podíly jednotlivých položek výkazů na jejich celkových hodnotách. Následně jsem se snažila zhodnotit finanční výkonnost firmy GHI a to pomocí základních ukazatelů finanční analýzy.

Z analýzy aktiv vyplynulo, že firma GHI má poměrně vysoký podíl zásob, který tvoří více jak 23 % celkových aktiv. Těmito zásobami mám na mysli zboží, s kterým firma jakožto velkoobchod dále pracuje. Z tohoto důvodu vidím výši zásob přijatelnou.

Negativním výsledkem je fakt, že doba obratu pohledávek je nižší než doba obratu zásob. Doba obratu zásob činí 24,29 dnů, za něž se zásoba přemění v hotovost či pohledávku. I když se jedná pouze o odhad, tak každá firma preferuje co nejnižší hodnoty.

Za další slabinu považuj nízkou hodnotu likvidity, jelikož se její hodnoty nepřibližují optimálním. Dle mého názoru to je způsobeno tím, že firma k financování dlouhodobého majetku používá i krátkodobé zdroje. Firmě GHI bych poradila, aby si zajistila dostatečné množství PP na úhradu svých závazků. Tím by snížila hodnotu svých závazků a zároveň by přispěla ke snížení zadluženosti, ikdyž v jejím případě je míra zadluženosti vyhovující.

Silnou stránkou firmy GHI je viditelný vysoký stupeň finanční samostatnosti. V praxi to znamená, že firma k financování svého majetku využívá převážně vlastní zdroje, ikdyž jsou do určité míry dražší a náročnější k jejich získání než zdroje cizí. Tímto však firma nezvyšuje svou zadluženost. Pokud by se však firma nacházela v opačné situaci, tak bych jí doporučovala se víc zaměřit na zvyšování podílu vlastního kapitálu. Ale v jejím případě je vše naprosto v pořádku a dokonce oproti předchozího roku došlo k dalšímu zvýšení VK.

Další její plus vidím v rentabilitě aktiv, kde hodnota 23% je poměrně vysoká. ROA vyjadřuje firemní výnosnost čili výnosnost aktiv. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím je to lepší.

Tato bakalářská práce se zabývala celým procesem uzávěrkových a závěrkových prací podle aktuálních právních předpisů, které jsou až příliš často novelizovány, tudíž poskytuje ucelený pohled na činnosti uzavírající účetní období.

Teoretická konstrukce účetní závěrky byla v této bakalářské práci popsána a ověřena na praktických příkladech, čímž se domnívám, že cíl mé vlastní práce byl splněn.

Seznam použité literatury

a) Knihy, příspěvky ve sborníku

AMBROŽ, J. Daň z příjmů a účetní závěrka. Praha: KORŠACH, 2009. 152 s. ISBN 978-80-86296-30-2.

DUŠEK, J. *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 192 s. ISBN 978-80-247-3202-2.

LANDA, M. *Jak číst finanční výkazy*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2008. 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5.

PASEKOVÁ, M. *Účetní výkazy v praxi*. 1. vyd. Praha: Kernberg Publishing, 2007. 212 s. ISBN 978-80-903962-6-5.

RYNEŠ, P. *Cash flow v účetní závěrce*. 3.vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 192 s. ISBN 978-80-7263-490-3.

RYNEŠ, P. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka 2010*. 10. vyd. Olomouc: ANAG, 2010. 992 s. ISBN 80-7263-580-1.

SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Praha: Grada Publishing, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9.

STROUHAL, J. *Účetní závěrka*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 304 s. ISBN 978-80-7357-482-6.

STROUHAL, J. *MERITUM TÉMA Účetní závěrka 2008*. Praha: ASPI, 2008. 360 s. ISBN 978-80-7357-385-0.

STROUHAL, J., ŽIDLICKÁ R., KNAPOVÁ B. *Účetnictví 2009 Velká kniha příkladů*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 659 s. ISBN 978-80-251-2425-3.

b) **Tištěná periodika** (časopisy, noviny)

BULLA, M. *Sestavování rozvahy a výkazu zisku a ztráty*. Účetnictví v praxi. 2/2007, s. 7-12. Praha: ASPI Publishing, 2007. ISSN 1211-7307.

HRUŠKA, V. *Podnikatelské vnitropodnikové směrnice*. Poradce s.r.o. 2008, s. 22. Český Těšín: ISSN 1213-9270.

HRUŠKA, V. *Podnikatelské vnitropodnikové směrnice*. Poradce s.r.o. 2008, s. 4. Český Těšín: ISSN 1213-9270.

KOLEKTIV AUTORŮ, *Daně a účetnictví 2009*. Poradce s.r.o. 2/2009, s. 67. Český Těšín: ISSN 1214-522X.

KOSINOVÁ, R. *Účetní závěrka pro podnikatele za účetní období 2006*. Účetnictví v praxi. 1/2007, s. 32-37. Praha: ASPI Publishing, 2007. ISSN 1211-7307.

KOSINOVÁ, R. *Účetní závěrka pro podnikatele za účetní období 2006*. Účetnictví v praxi. 3/2007, s. 29-31. Praha: ASPI Publishing, 2007. ISSN 1211-7307.

STROUHAL, J. *Sestavení přehledu o peněžních tocích*. Účetnictví v praxi. 2/2007, s. 13-15. Praha: ASPI Publishing, 2007. ISSN 1211-7307.

Zákony I/2010, *Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb.* PORADCE. 2010, s. 311-329. Český Těšín: PORADCE, ISSN 1802-8268.

Zákony I/2010, *Vyhláška č. 500/2002 Sb.* PORADCE. 2010, s. 330-359. Český Těšín: PORADCE, ISSN 1802-8268.

Zákony I/2010, *České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb.* PORADCE. 2010, s. 360-410. Český Těšín: PORADCE, ISSN 1802-8268.

Zákony II/2010, *Obchodní zákoník č. 513/1991 Sb.* PORADCE. 2010, s. 3-4128. Český Těšín: PORADCE, ISSN 1802-8276.

c) **Elektronická publikace**

www.danarionline.cz

Seznam zkratek

A	aktiva
atp.	a tak podobně
a.s.	akciová společnost
BÚ	běžný účet
CA	celková aktiva
CF	cash flow
CK	cizí kapitál
č.	číslo
ČNB	česká národní banka
D	dal
DM	dlouhodobý majetek
DPH	daň z přidané hodnoty
FA	finanční analýza
FO	fyzická osoba
HV	hospodářský výsledek
Kč	koruna česká
k.s.	komanditní společnost
M	maDáti
N	náklady
např.	například
OA	oběžná aktiva
odp.	odpisová
odst.	odstavec
PO	právnícká osoba
PP	peněžní prostředky
resp.	respektive
Sb	sbírka
sk.	skupina
SMV	samostatné movité věci
SP	sociální pojištění
s.r.o.	společnost s ručením omezeným

tj. to je
tzn. to znamená
tis. tisíc
ÚJ účetní jednotka
ÚZ účetní závěrka
v.o.s. veřejná obchodní společnost
VÚD vnitřní účetní doklad

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. - autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 -školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřou licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne .....

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

Seznam příloh

Příloha č. 1 Rozvaha firmy GHI v plném rozsahu

Příloha č. 2 Výkaz zisku a ztráty firmy GHI v plném rozsahu – druhové členění

Jednotlivé přílohy

Příloha č. 1 Rozvaha firmy GHI v plném rozsahu

Zpracováno v souladu s vyhláškou
č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

ROZVAHA
(v celých tisících Kč)

31.12.2009

IČ

Obchodní firma nebo jiný
název účetní jednotky

GHI

Sídlo, bydliště nebo místo
podnikání účetní jednotky

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)	001	31771	-4310	27461	27519
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002			0	
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	003	19544	-4310	15234	16268
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 12)	004	0	0	0	0
B. I. 1.	Zřizovací výdaje	005			0	
	2. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006			0	
	3. Software	007			0	
	4. Ocenitelná práva	008			0	
	5. Goodwill	009			0	
	6. Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010			0	
	7. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011			0	
	8. Poskytnuté zálohy na DNM	012			0	
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	013	19344	-4310	15234	16068
B. II. 1.	Pozemky	014			0	
	2. Stavby	015	16752	-2680	14072	15114
	3. Samostatné movité věci	016	1948	-986	962	954
	4. Pěstitelské celky trvalých porostů	017			0	
	5. Dospělá zvířata a jejich skupiny	018			0	
	6. Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	644	-644		
	7. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020			0	

	8.	Poskytnuté zálohy na DHM	021			0	
	9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022			0	
B. III.		Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	023	200	0	200	200
B. III.	1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	024			0	
	2.	Podíly v ÚJ pod podstatným vlivem	025	200		200	200
	3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026			0	
	4.	Půjčky a úvěry - ovládající a řídící osoba	027			0	
	5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028			0	
	6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	029			0	
	7.	Poskytnuté zálohy na DFM	030			0	
Označení a	AKTIVA		Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
	b			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)		031	11564	0	11564	10866
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)		032	6428	0	6428	6242
C. I. 1.	Materiál		033			0	
	2.	Nedokončená výroba a polotovary	034			0	
	3.	Výrobky	035			0	
	4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036			0	
	5.	Zboží	037	6428		6428	6242
	6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	038			0	
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)		039	0	0	0	0
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů		040			0	
	2.	Pohledávky - ovládající a řídící osoba	041			0	
	3.	Pohledávky - podstatný vliv	042			0	
	4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043			0	
	5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044			0	
	6.	Dohadné účty aktivní	045			0	
	7.	Jiné pohledávky	046			0	
	8.	Odložená daňová pohledávka	047			0	
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)		048	2279	0	2279	2815
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů		049	2242		2242	2713
	2.	Pohledávky - ovládající a řídící osoba	050			0	
	3.	Pohledávky - podstatný vliv	051			0	
	4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	052			0	
	5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053			0	
	6.	Stát - daňové pohledávky	054	7		7	1

	7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	30		30	101
	8.	Dohadné účty aktivní	056			0	
	9.	Jiné pohledávky	057			0	
C. IV.		Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	058	2857	0	2857	1809
C. IV. 1.		Peníze	059	2649		2649	1809
	2.	Účty v bankách	060	208		208	
	3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	061			0	
	4.	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	062			0	
D. I.		Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	063	663	0	663	385
D. I. 1.		Náklady příštích období	064	663		663	385
	2.	Komplexní náklady příštích období	065			0	
	3.	Přijmy příštích období	066			0	
Označení		PASIVA	Číslo řádku	Běžné účetní období		Minulé účetní období	
a		b	c	5		6	
		PASIVA CELKEM (ř. 68 + 86 + 119)	067	27461		27519	
A.		Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 79 + 82 + 85)	068	16567		12108	
A. I.		Základní kapitál (ř. 70 až 72)	069	11339		8394	
A. I. 1.		Základní kapitál	070	11339		8394	
	2.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	071				
	3.	Změny základního kapitálu	072				
A. II.		Kapitálové fondy (ř. 74 až 78)	073	0		0	
A. II. 1.		Emisní ážio	074				
	2.	Ostatní kapitálové fondy	075				
	3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku	076				
	4.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností	077				
	5.	Rozdíly z přeměn společností	078				
A. III.		Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 80 + 81)	079	0		0	
A. III. 1.		Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	080				
	2.	Statutární a ostatní fondy	081				
A. IV.		Výsledek hospodaření minulých let (ř. 83 + 84)	082				
A. IV. 1.		Nerozdělený zisk minulých let	083				
	2.	Neuhrazená ztráta minulých let	084				
A. V.		Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	085	5228		3714	
B.		Cizí zdroje (ř. 87 + 92 + 103 + 115)	086	10815		15411	
B. I.		Rezervy (ř. 88 až 91)	087	507		719	
B. I. 1.		Rezervy podle zvláštních právních předpisů	088	507		719	

	2.	Rezerva na důchody a podobné závazky	089		
	3.	Rezerva na daň z příjmů	090		
	4.	Ostatní rezervy	091	68	74
B. II.		Dlouhodobé závazky (ř. 93 až 102)	092	68	74
B. II. 1.		Závazky z obchodních vztahů	093		
	2.	Závazky - ovládající a řídicí osoba	094		
	3.	Závazky - podstatný vliv	095		
	4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	096		
	5.	Dlouhodobé přijaté zálohy	097		
	6.	Vydané dluhopisy	098		
	7.	Dlouhodobé směnky k úhradě	099		
	8.	Dohadné účty pasivní	100		
	9.	Jiné závazky	101		
	10.	Odložený daňový závazek	102		
Označení		PASIVA	Číslo řádku	Běžné účetní období	Minulém účetní období
a		b	c	5	6
B. III.		Krátkodobé závazky (ř. 104 až 114)	103	6630	8657
B. III. 1.		Závazky z obchodních vztahů	104	5607	7771
	2.	Závazky - ovládající a řídicí osoba	105		
	3.	Závazky - podstatný vliv	106		
	4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	107		
	5.	Závazky k zaměstnancům	108	125	123
	6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	109	80	82
	7.	Stát - daňové závazky a dotace	110	762	683
	8.	Krátkodobé přijaté zálohy	111		
	9.	Vydané dluhopisy	112		
	10.	Dohadné účty pasivní	113		
	11.	Jiné závazky	114	56	-2
B. IV.		Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 116 až 118)	115	3610	5961
B. IV. 1.		Bankovní úvěry dlouhodobé	116	3610	5709
	2.	Krátkodobé bankovní úvěry	117		252
	3.	Krátkodobé finanční výpomoci	118		
C. I.		Časové rozlišení (ř. 120 + 121)	119	79	0
C. I. 1.		Výdaje příštích období	120	79	
	2.	Výnosy příštích období	121		

Sestaveno dne: _____

Právní forma účetní jednotky:

Předmět podnikání účetní jednotky:

Podpisový záznam:

NÁKUP A PRODEJ

Příloha č.2 Výkaz zisku a ztráty firmy GHI v plném rozsahu – druhové členění

Zpracováno v souladu s vyhláškou
č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

VZŽ
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný
název účetní jednotky

GHI

ke dni 31.12.2009

IČ

Sídlo, bydliště nebo místo
podnikání účetní jednotky

Označení	TEXT	Číslo řádku	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
a	b	c		
I.	Tržby za prodej zboží	01	95171	91342
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	75368	74305
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	03	19803	17037
II.	Výkony (ř. 05 až 07)	04	0	15
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05		15
	2. Změna stavu zásob vlastní činnosti	06		
	3. Aktivace	07		
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	08	7361	7635
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	3295	3310
B. 2.	Služby	10	4066	4325
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	12442	9417
C.	Osobní náklady (ř. 13 až 16)	12	3548	2863
C. 1.	Mzdové náklady	13	2311	1736
C. 2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14		
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	1166	1065
C. 4.	Sociální náklady	16	71	62
D.	Daně a poplatky	17	102	50

E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	1535	1356
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	9	44
III. 1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	9	44
III. 2	Tržby z prodeje materiálu	21		
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23 + 24)	22	0	35
F. 1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23		35
F. 2	Prodaný materiál	24		
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25		
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	2	2
H.	Ostatní provozní náklady	27	193	87
V.	Převod provozních výnosů	28		
I.	Převod provozních nákladů	29		
*	Provozní výsledek hospodaření	30	7075	5072
Označení	TEXT	Číslo řádku	Skutečnost v účetním období	
a	b	c	sledovaném 1	minulém 2
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31		
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32		
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34 až 36)	33	0	0
VII. 1.	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34		
VII. 2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35		
VII. 3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36		
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37		
K.	Náklady z finančního majetku	38		
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39		
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40		
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti (+/-)	41		
X.	Výnosové úroky	42		
N.	Nákladové úroky	43	404	354
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	58	17
O.	Ostatní finanční náklady	45	614	425
XII.	Převod finančních výnosů	46		
P.	Převod finančních nákladů	47		
*	Finanční výsledek hospodaření	48	-960	-762
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	953	654
Q. 1.	- splatná	50	953	654
Q. 2.	- odložená	51		

**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	5162	3656
XIII.	Mimořádné výnosy	53	66	58
R.	Mimořádné náklady	54		
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55	0	0
S. 1.	- splatná	56		
S. 2.	- odložená	57		
*	Mimořádný výsledek hospodaření	58	66	58
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	59		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	60	5228	3714
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	61	6181	4368

Sestaveno dne:

_____

Právní forma účetní jednotky:

_____

Předmět podnikání účetní jednotky:

NÁKUP A PRODEJ

_____

Podpisový záznam:

_____

